

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแนวทางการพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

นางสาวพวงสุวรรณ พันธ์มะม่วง
ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ซ
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
บริบทและโครงสร้างศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.....	9
การจัดการศึกษานอกระบบ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551	12
แนวคิด หลักการบริหารงานวิชาการที่มีผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน....	19
แนวคิด หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	27
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	46
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.....	51
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.....	64
ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.....	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผล	70
ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก	80
ภาคผนวก ข	82
ภาคผนวก ค	86
ภาคผนวก ง	92
ประวัติผู้ศึกษา.....	100

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	45
ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง (n=343).....	51
ตาราง 3 ผลการเรียนรู้เฉลี่ย (GPA) ของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง (n=343).....	53
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน	54
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	55
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยเจตคติต่อการเรียน.....	56
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยความพร้อมในการเรียน.....	57
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยความรับผิดชอบในการเรียน.....	58
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู.....	59
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริการของสถานศึกษา.....	61
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยความพร้อมของสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอน.....	62
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา.....	63
ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation) ระหว่างปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสถานศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเฉลี่ย (GPA).....	64
ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) และการทดสอบ นัยสำคัญทางสถิติ	65

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภาพ 1	กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	8
แผนภาพ 2	โครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี.....	12

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแนวทางการพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง

ปี พ.ศ. ที่วิจัย พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2560

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 2) หาความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) หาแนวทางและผลการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระดับปัจจัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และเอกสารแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบ Enter

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน การบริการของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความสัมพันธ์ (r_{xy}) = .165 และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ พฤติกรรมการสอนของครู (X_5) รองลงมาคือ ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน (X_7) มีค่าน้ำหนัก

ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .399 และ .280 ตามลำดับ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ และสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปคะแนนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.773 + .399 (\text{พฤติกรรมการสอนของครู } X_5) + .280 (\text{ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน } X_7)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .371 (\text{พฤติกรรมการสอนของครู } X_5) + .187 (\text{ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน } X_7)$$

3. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สารความรู้พื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 Taking Stock วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนที่ 2 Setting Goal กำหนดค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนที่ 3 Developing Strategies and Implementing พัฒนากลยุทธ์ แล้วนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู กศน. กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศูนย์สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล สารความรู้พื้นฐาน กลยุทธ์ที่ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 4 Documenting Progress ประเมินผล ถอดบทเรียน รายงานโดยรวบรวมเอกสารหลักฐานแสดงถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมาย โดยเปรียบเทียบผลการค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สารความรู้พื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยรวมเท่ากับ 55.99 คะแนนชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยรวมเท่ากับ 61.56 คะแนน และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 64.38 คะแนน ซึ่งจะเห็นได้ว่าคะแนนในภาพรวมภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สูงขึ้น เท่ากับ 4.39 คะแนน โดยรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุด เท่ากับ 11.79 คะแนน ส่วนรายวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด เท่ากับ 0.85 คะแนน ดังนั้นแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ พัฒนาคนให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ ดังที่ปรากฏไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา. 2550: 15) การศึกษามีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนามนุษย์ทั้งทางด้านปัญญา บุคลิกภาพและช่วยให้มนุษย์มีความสำเร็จในชีวิต ทุกประเทศจึงหาทางส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานความเป็นเลิศ เพื่อส่งเสริมให้สังคมและประเทศมีความก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 5)

นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) เน้นการพัฒนาคนไทยให้เหมาะสมตามช่วงวัย พัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559: 63-69) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย ที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยจัดการศึกษาให้

คนไทยมีองค์ความรู้ ใช้เทคโนโลยี สร้างสรรค์นวัตกรรม และได้รับโอกาสในเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559: 50)

ดังนั้น การจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ ต่อสังคมโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา. 2553: 28) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษา เป็นภารกิจของสถานศึกษาและหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์กับผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีจิตสำนึกประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสามัคคีปรองดอง (สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ. 2559: 50)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการศึกษา (หฤษฎ์ เลิศอนันตกร. 2554: 3) ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนมาจากปัจจัย หลายด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนและมีมา ก่อนที่จะได้รับการเรียน เป็นความถนัดและพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน 2) พฤติกรรมทางด้านทางด้าน จิตพิสัย หมายถึง สภาพที่ผู้เรียนแสดงออกเมื่อผู้เรียนได้เรียน เป็นความสนใจและเจตคติต่อวิชาที่ เรียน การยอมรับความสามารถและบุคลิกภาพ 3) คุณภาพการสอน หมายถึง ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียน ได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงของครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และการรู้ผลสะท้อนกลับของการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่ (Bloom. 1976: 167 - 169) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น มีงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระบบโรงเรียน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การใช้เวลา เพื่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียน ความรู้พื้นฐานเดิม คุณภาพการสอนของครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. 2554: 49, ญัตติยาภรณ์ หยกอุบล. 2555: 85) หากเป็นนักศึกษาที่เรียนนอกระบบโรงเรียน มีงานวิจัยของเพ็ญแข ดวงขวัญ (2548: 55) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของนักศึกษา นอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ คุณภาพ การพบกลุ่ม สถานภาพในครอบครัว และสื่อการเรียน (สื่อคอมพิวเตอร์) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์

ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ทักษะคิด ระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน การประกอบอาชีพ การใช้เวลาเพื่อการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ (สื่อสิ่งพิมพ์) ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนผลงานวิจัยของ ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559: 109-111) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยศึกษาปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สมการที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามลำดับ จากผลการวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเหล่านี้ หากสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาตัวแปรให้ดีขึ้น เพิ่มขึ้น จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ได้มีการวิเคราะห์ประเมินผลคุณภาพการจัดการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกภาคเรียน ทุกระดับการศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชาวิทยาศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด (**ภาคผนวก ค หน้า.....**) นอกจากนี้ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คะแนนการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ โดยคณะกรรมการประเมินมีข้อเสนอให้สถานศึกษาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น โดยการพัฒนานักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความรู้ ความสามารถในการทำแบบทดสอบ ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น มีวิธีการคือนำตัวอย่างข้อสอบมาฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลองทำวิเคราะห์หาคำตอบ ส่วนครูผู้สอนควรดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบ แล้วนำไปจัดเตรียมการสอนให้กับนักศึกษา เพื่อเกิดการพัฒนาการทำข้อสอบให้มากขึ้น ส่วนปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานในด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ผู้บริหารและคณะครูที่มีความตั้งใจพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างดี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2557: 21-22)

จากสภาพปัญหา ความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงได้กำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผู้วิจัย ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อหาความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อหาแนวทางและผลการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นการศึกษาในระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. **ประชากร** คือ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,791 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** คือ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียน

สาระความรู้พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 727-728) ยอมให้มีมีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ($e \leq .05$) ความเชื่อมั่น .95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน นำมาคำนวณสัดส่วนตามประชากรที่ลงทะเบียนเรียนสาระความรู้พื้นฐาน ในแต่ละรายวิชาคือภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ให้ครบตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) ประกอบด้วย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ

2.1 แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี หลังจากการนำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้

ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการศึกษาวิจัย เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชาวิทยาศาสตร์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาตัวแปรที่เป็นปัจจัยมี 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีรายละเอียดของตัวแปรแต่ละตัวแปร ดังนี้

2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนา ความมุ่งมั่นตั้งใจ ความพยายามที่เป็นแรงผลักดันให้ตนเองประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ตั้งไว้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความพอใจที่จะเลือกทำงานที่ยาก เพื่อการกระทำที่ทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ พยายามเรียนรู้ทำงาน ให้สำเร็จเพื่อความพอใจของตนเอง พยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีความใฝ่ฝันที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จทั้งระยะสั้น ระยะยาวอย่างมีเป้าหมาย เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนตามที่ต้องการ

2.2 เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา 2 ลักษณะ คือทางบวกหรือเจตคติทางบวก นักศึกษาจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ เห็นคุณค่าของการศึกษา โดยมีความต้องการที่จะปฏิบัติ ต้องการใกล้ชิดกับสิ่งนั้น ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือทางลบหรือ เจตคติเชิงลบ จะแสดงออกมาในลักษณะที่เป็นปฏิกิริยาต่อการเรียน นักศึกษาจะแสดงออกในลักษณะของการไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อยๆ ไม่ชอบ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือต้องการหนีห่างจากการเรียน

2.3 ความพร้อมในการเรียน หมายถึง สภาวะของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนา ที่เกิดจากสภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา นักศึกษาต้องมีความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกฝน พัฒนาทักษะ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งกับนักศึกษาคนอื่น ๆ และครูผู้สอน โดยพร้อมที่จะรับการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ

2.4 ความรับผิดชอบในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมในการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็น การอ่านเนื้อหาก่อนเรียน ทบทวนหลังการเรียน บันทึกผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น พยายาม พากเพียร และเต็มใจ ไม่ละทิ้ง หรือทอดทิ้งงาน รู้จักหน้าที่ของตน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตรงต่อเวลา ทำงาน ทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน

2.5 พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การชี้แจงโครงสร้างหลักสูตร การเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาตามตัวชี้วัดทางการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของ

ครูมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และมีเทคนิคการสอนที่ทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่าย มีการเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนกับประสบการณ์เดิม และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การใช้สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและนักศึกษา การวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดทางการเรียน ครูมีการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการเรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนของตนเอง

2.6 การบริการของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกหรือการเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การมีห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้า หรือทำงานกลุ่ม มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนที่เพียงพอ และมีการเสริมหลักสูตรให้ความรู้กับนักศึกษาในด้านต่าง ๆ มีห้องสมุดและบรรณารักษ์ที่ให้บริการการศึกษาค้นคว้า มีการตรวจสอบสุขภาพ การจัดสวัสดิการ ทุนการศึกษา ดูแลช่วยเหลือนักศึกษาให้บริการที่รวดเร็ว สะดวกทั้งการลงทะเบียนเรียน การตรวจสอบผลการเรียน

2.7 ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สถานศึกษาให้บริการสื่อในการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เช่น หนังสือเรียน คู่มือ หนังสือแบบเรียน สื่อดิจิทัล คอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ ครูสอนเสริมหรือติว ทำให้มีความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้

2.8 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างหรือสนับสนุนให้มีบรรยากาศในการเรียนรู้ มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ที่จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการเรียน ที่เกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ของบุคคลนั้น เป็นผลมาจากการเรียนการสอนที่จัดขึ้น สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากด้านต่างๆ คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ และการนำไปใช้ประโยชน์ วัดได้ด้วยเครื่องมือหรือแบบทดสอบ ผลการวัดจะแสดงออกในรูปคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งหมายถึงค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สารความรู้พื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยรายวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชา วิทยาศาสตร์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

4. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน ที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สารความรู้พื้นฐาน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่สูงขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการพัฒนาในการเรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ครู กศน. ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้รับการพัฒนาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานได้
3. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สามารถนำผลการวิจัยไปวางแผนเพื่อพัฒนาปรับปรุง ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในสาระการเรียนรู้ รายวิชาต่าง ๆ ในทุกระดับการศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่อไป
4. สถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บริบทและโครงสร้างศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. การจัดการศึกษานอกกระบวนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบทและโครงสร้างศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ประวัติความเป็นมา

ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา ตั้งอยู่ที่ศูนย์ราชการเมืองใหม่แหลมฉบังชั้น 3 หมู่ 10 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20230 โทรศัพท์ (038) 490891 โทรสาร (038) 400835 เป็นสถานศึกษาในราชการบริหารส่วนกลาง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ความเป็นมาในอดีต ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีราชา ใช้คำย่อ "ศบอ.ศรีราชา" จัดตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ / กิ่งอำเภอ ตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2536 มี นายอร่าม ต้นเงิน เป็นหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ศรีราชาคนแรก และผู้บริหารที่ เข้ามาบริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีราชา จนถึงปัจจุบัน ดังนี้

1. นายอร่าม ต้นเงิน	ปี 2537 - 2541
2. นายอนุชา พงษ์เกษม	ปี 2541 - 2548
3. นายภุชงค์ ฉิมพาลี	ปี 2548 - 2552
4. นายอนุชา พงษ์เกษม	ปี 2552 - 2554
5. นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง	ปี 2554 - 2560

สถานศึกษาเปลี่ยนชื่อ และจัดตั้งเป็นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอศรีราชา เมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2551 มีบทบาทและภารกิจเหมือนเดิม แต่เพิ่มจุดเน้นด้านการพิจารณาแหล่งเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาการศึกษานอกระบบให้หลากหลาย มีบุคลากร รวมทั้งสิ้น 40 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน ข้าราชการ 2 คน พนักงานราชการ ตำแหน่งครูอาสาสมัครการศึกษา นอกโรงเรียน 4 คน หัวหน้า กศน.ตำบล 8 คน ครู กศน.ตำบล 8 คน ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 8 คน ครูประจำกลุ่ม 7 คน ลูกจ้างชั่วคราว 2 คน

บทบาทหน้าที่

อำนาจและหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 10 มีนาคม 2551 เรื่อง การกำหนดอำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ บ้านศรีราชา มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

1. จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
2. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. ดำเนินการตามนโยบายพิเศษของรัฐบาลและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ
4. จัด ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่
5. จัด ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. วิจัยและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร สื่อ กระบวนการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษานอกระบบ
7. ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
8. กำกับ ดูแล ตรวจสอบ นิเทศภายใน ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
9. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
10. ระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
11. ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ให้สอดคล้องกับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการที่

กำหนด

12. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา

ศูนย์การศึกษาณอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา แบ่งโครงสร้างการบริหารออกเป็น 3 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มจัดการศึกษาณอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและกลุ่มภาคีเครือข่ายและกิจการพิเศษ ดังแผนภาพ 1

แผนภาพ 1 โครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษาณอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาณอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

แนวคิด

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษาณอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 18 กันยายน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตร ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุล

ระหว่างปัญญาธรรม ศีลธรรม และวัฒนธรรม มุ่งสร้างพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และพัฒนาความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้ว่า การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบ โรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพ โดยการกำหนด สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ให้มีความสำคัญกับการ พัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านจิตใจให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถ จัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มี การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สร้างภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งคำนึงถึง ธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร

หลักการ

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด หลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นด้านสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และการจัดการ เรียนรู้ โดยเน้นการบูรณาการเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความแตกต่างของบุคคล ชุมชน และ สังคม
2. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยตระหนักว่าผู้เรียนมี ความสำคัญ สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
4. ส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
2. มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และ ตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4. มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย โดยเฉพาะภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ความเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พุทธศักราช 2551 ระบุว่า “เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาให้บุคคลได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติโดยให้บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้วหรือไม่ก็ตาม มีสิทธิได้รับการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยได้ แล้วแต่กรณี”

ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาแบ่งระดับการศึกษาก่อเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแต่ละระดับใช้เวลาเรียน 4 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอน แต่ทั้งนี้ต้องลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 สาระดังนี้

1. **สาระทักษะการเรียนรู้** เป็นสาระที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดการความรู้ การคิดเป็น และการวิจัยอย่างง่าย

2. **สาระความรู้พื้นฐาน** เป็นสาระที่เกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

3. **สาระการประกอบอาชีพ** เป็นสาระเกี่ยวกับการมองเห็นช่องทางและการตัดสินใจประกอบอาชีพ ทักษะในอาชีพ การจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม และการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

4. **สาระทักษะการดำเนินชีวิต** เป็นสาระเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สุขศึกษา พลศึกษา และศิลปศึกษา

5. **สาระการพัฒนาสังคม** เป็นสาระเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี หน้าที่พลเมือง และการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ที่	สาระการเรียนรู้	จำนวนหน่วยกิต					
		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย	
		วิชาบังคับ	วิชาเลือก บังคับ+เลือกเสรี	วิชาบังคับ	วิชาเลือก บังคับ+เลือกเสรี	วิชาบังคับ	วิชาเลือก บังคับ+เลือกเสรี
1.	ทักษะการเรียนรู้	5		5		5	
2.	ความรู้พื้นฐาน	12		16		20	
3.	การประกอบอาชีพ	8		8		8	
4.	ทักษะการดำเนินชีวิต	5		5		5	
5.	การพัฒนาสังคม	6		6		6	
	รวม	36	12	40	16	44	32
		48 หน่วยกิต		56 หน่วยกิต		76 หน่วยกิต	
	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	200 ชั่วโมง		200 ชั่วโมง		200 ชั่วโมง	

หมายเหตุ วิชาเลือกในแต่ละระดับสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการทำโครงการ จำนวนอย่างน้อย 3 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ซึ่งแต่ละสาระประกอบด้วยรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือกตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ ในโครงสร้างรายวิชาบังคับทุกรายวิชาผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนตามที่กำหนด ส่วนรายวิชาเลือกสถานศึกษากำหนดได้ตามความต้องการ โดยพัฒนาหลักสูตรขึ้นเองหรือเลือกใช้จากที่สถานศึกษาอื่น หรือที่ส่วนกลางกำหนด นอกจากนี้แต่ละระดับต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง และต้องทำโครงการอย่างน้อย 3 หน่วยกิต

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามเงื่อนไขการจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และกำหนดให้ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาต้องเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรม จำนวน ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง

การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

การลงทะเบียนเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ลงทะเบียนเรียน เป็นรายวิชาและตามจำนวนหน่วยกิตในแต่ละภาคเรียนดังนี้

1. **ระดับประถมศึกษา** ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 14 หน่วยกิต
2. **ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น** ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 17 หน่วยกิต
3. **ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย** ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 23 หน่วยกิต

กรณีที่นักศึกษาจะต้องจบหลักสูตรแต่มีจำนวนหน่วยกิตที่ต้องลงทะเบียนเรียนเกินกว่าจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด เนื่องจากมีการเทียบโอนผลการเรียนและหรือนักศึกษาที่มีการสอบซ่อม ให้สถานศึกษาจัดให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมในภาคเรียนสุดท้ายได้ไม่เกิน 3 หน่วยกิต จากที่กำหนดในแต่ละระดับ

การจัดหลักสูตร

สถานศึกษาต้องนำรายวิชาไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดแผนการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล หรือกลุ่มตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ซึ่งผู้เรียนจะต้องกำหนดทิศทางในการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนที่ประสงค์จะออกไปประกอบอาชีพ ก็ควรเลือกรายวิชาเลือกในสาระการประกอบอาชีพ หรือผู้เรียนที่ประสงค์จะออกไปเป็นผู้นำชุมชนก็ควรเลือกรายวิชาเลือกในสาระการพัฒนาสังคม หรือถ้าผู้เรียนประสงค์จะไปศึกษาต่อก็ควรเลือกรายวิชาเลือกในสาระความรู้พื้นฐาน

ดังนั้น ครูและผู้เรียนต้องวางแผนการเรียนรู้รายบุคคลร่วมกันให้ครบทั้งหลักสูตร รายวิชาใดที่สามารถเทียบโอนได้ก็ให้ทำการเทียบโอน ส่วนรายวิชาที่เทียบโอนไม่ได้ก็ลงทะเบียนเรียนให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร และนำมาจัดทำแผนการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรตามเงื่อนไขการลงทะเบียนในแต่ละภาคเรียน

วิธีการจัดการเรียนรู้

วิธีการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะมีวิธีเดียว คือ วิธีเรียน กศน. ที่สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบทางไกล การเรียนรู้แบบชั้นเรียน และการเรียนรู้แบบอื่นๆ ที่หลากหลายซึ่งในแต่ละรายวิชาผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้แบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบ ก็ได้ทั้งนี้มียะเวลาในการจัดการเรียนรู้ สัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามปรัชญาพื้นฐานของการศึกษานอกโรงเรียน “คิดเป็น” โดยใช้ข้อมูลตนเอง วิชาการและสภาพแวดล้อมในชุมชน สังคม มาวิเคราะห์ ตัดสินใจในเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีขั้นตอน ในการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) ขั้นตอนกำหนดสภาพปัญหาความต้องการในการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนแสวงหาข้อมูลและจัดการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนปฏิบัติ 4) ขั้นตอนประเมินผลการเรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่พร้อมเผยแพร่

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่น ครู ผู้เรียน สามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัว และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้อสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ขวนคิด ขวนติดตาม เข้าใจง่าย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลมี 2 ระดับ คือ

1. การประเมินผลในระดับสถานศึกษา เป็นการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา ประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และประเมินคุณธรรม
2. การประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนเข้ารับการประเมินในภาคเรียนสุดท้ายก่อนสอบปลายภาคของภาคเรียนนั้น ๆ โดยไม่มีผลต่อการได้หรือตกของผู้เรียน

การจบหลักสูตร

ผู้เรียนทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเกณฑ์การจบหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

1. ผ่านเกณฑ์การประเมินการเรียนรู้รายวิชาในแต่ละระดับการศึกษา ตามโครงสร้างหลักสูตร คือ

1.1 ระดับประถมศึกษา ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต แบ่งเป็นรายวิชาบังคับ 36 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต แบ่งเป็นรายวิชาบังคับ 40 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต

1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต แบ่งเป็นรายวิชาบังคับ 44 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต

2. ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง

3. ผ่านการประเมินคุณธรรม ในระดับพอใช้ขึ้นไป

4. เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

(สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2555: 1-10)

สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความยืดหยุ่น ครอบคลุมประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคคลทุกระดับให้ได้เรียนรู้ทั้งจากสถานศึกษา เรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน เรียนรู้จากสังคม เรียนรู้จากธรรมชาติ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดเป็น ตัดสินใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือตนเอง ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคือ ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร มีคุณธรรม มีการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งต่อตนเอง ชุมชน สังคม และเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ ซึ่งสถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อย่างมีคุณภาพ โดยผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรงตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนด ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีรายละเอียดดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2542: 1171) พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ ไว้ว่า หมายถึง ความสำเร็จ

ราชบัณฑิตยสถาน (2555: 324) พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (learning achievement) ไว้ว่า หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสังเกต วัดและทดสอบได้

ทศนา แคมมณี (2552: 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงการเข้าใจความรู้ การพัฒนาทักษะในด้านการเรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากคะแนนสอบ หรือคะแนนที่ครูมอบหมาย ตามที่กำหนดในการวัดผลการเรียนรู้

นอกจากนี้ ยังผู้ที่ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าหมายถึง ผลการวัดการเปลี่ยนแปลง และประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้ว ว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใด (สุมาลี รามัญ (2553: 9) ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถทางการเรียนของผู้เรียนอันเป็นผลที่เกิดจากการเรียน การสอนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. 2554: 6, สุพัช ษา ประเสริฐ. 2554: 37) วัดได้จากด้านต่างๆ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) ทักษะ กระบวนการ (ทักษะพิสัย) ความรู้สึก ความคิดเห็น (จิตพิสัย) และการนำไปใช้ประโยชน์ (รูงภรณ์ กล้ายประยงค์. 2555: 14) ทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียนและการปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ประเมินผลโดยตรวจสอบระดับความสามารถของผู้เรียนแสดงออกในรูปคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสมเทียบกับเกณฑ์การประเมินผล เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา (ทฤษฎี เลิศอนันตกร. 2554: 13, ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. 2556: 6, จิตารีย์ สุโอะ. 2559 : 28-29)

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการเรียนรู้ ในด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) ทักษะ กระบวนการ (ทักษะพิสัย) ความรู้สึก ความคิดเห็น (จิตพิสัย) ที่ได้จากการเรียนการสอน ซึ่งวัดผลความสำเร็จหรือระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ว่ามีความรู้มากน้อยเพียงใด ด้วยเครื่องมือในการวัด ซึ่งผลการวัดจะแสดงออกในรูปคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม สามารถตรวจสอบระดับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในรูปคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม และเทียบกับเกณฑ์การประเมินผล เพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงคุณภาพการศึกษา

ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อุทุมพร จามรมาน (2553: 28) ได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสมอง คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ความจำ ความจำเป็น ตัวเสริมให้เกิดความรู้ความสามารถในการเรียน ความจำเป็นผลสัมฤทธิ์พื้นฐานก่อนการแสดงความสามารถในระดับสูงขึ้นตามความต้องการของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจเป็นการแสดงความสามารถในระดับสูงกว่าความจำ ผลสัมฤทธิ์ด้านการนำไปใช้คือการนำความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่ถือว่าบรรลุจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้ ผลสัมฤทธิ์ด้านการวิเคราะห์เป็นการแยกแยะเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อย หรือส่วนย่อยกับส่วนใหญ่ ผลสัมฤทธิ์ด้านการสังเคราะห์เป็นการนำสิ่งที่วิเคราะห์มาผสมผสานเป็นเรื่องใหม่ ผลสัมฤทธิ์ด้านการประเมิน ความสามารถในการประเมินเพื่อให้คุณค่าบางอย่าง ถือว่าเป็นขั้นสุดท้ายของการพัฒนาทางสังคมของผู้เรียน กล่าวโดยสรุป เป็นความสามารถในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ การงาน อาชีพ พลานามัย และคณิตศาสตร์ โดยบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจิตใจและสังคม เป็นความสามารถของผู้เรียนในการพัฒนาลักษณะบุคลิกภาพของตน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจิตใจเป็นสิ่งที่เป็นามธรรมและมีขอบเขตกว้างมาก ตั้งแต่การรับรู้จนถึงความพึงพอใจในคุณค่า และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสังคม จุดมุ่งหมายหลักต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนดีของสังคม ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เช่น ประหยัด รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย เป็นต้น โดยอาศัยกิจกรรมกลุ่มในวิชาต่าง ๆ เช่น สังคมศึกษา สุขศึกษา พลศึกษา ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ที่จัดขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ด้านร่างกาย และทักษะทางด้านภาษา เป็นความสามารถของผู้เรียนในการพัฒนาร่างกาย และทักษะ ทักษะการฟัง แบ่งออกเป็น 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน โดยอาศัยวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย

ส่วนัญญา ธรรมมิสกุล (2551: 16) และณัฐริย ประยูรวรรณ (2552: 46) กล่าวว่า ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อการตรวจสอบการสอนของผู้สอน และผลการเรียนของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้านต่างๆ คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านเจตคติ และด้านทักษะ ว่ามีความรู้ ความสามารถ หรือมีผลสัมฤทธิ์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนหรือไม่ ซึ่งการวัดความสามารถของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือวัดด้านเนื้อหา วัดด้านปฏิบัติ เป็นความสามารถของผู้เรียนในการพัฒนาตนเอง โดยอาศัยการเรียนในวิชาต่าง ๆ การร่วมกิจกรรมตลอดจนการพัฒนาร่างกาย และทักษะด้วย

ดังนั้น ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งที่ผู้เรียนแสดงทั้งทางด้านสมอง ร่างกาย และจิตใจ ที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งสามารถวัดผลที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยการวัดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ และเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดว่าเมื่อผู้เรียนเรียนรู้แล้ว ต้องการให้เกิดอะไรกับผู้เรียน อย่างไร ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543: 29-30) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ทั้งมวลที่บุคคลได้จากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถนะทางสมอง ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อการตรวจสอบระดับความรู้ ความสามารถว่าเรียนรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร

เรณูภา หนูวัฒนา (2551: 17) กล่าวถึงหลักการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือการตั้งจุดมุ่งหมายของการเรียน การสอนให้ตรงตามเนื้อหาสาระที่ครูคาดหวังให้ผู้เรียนเกิดความสามารถ หรือเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง ดังนั้นการวัดผลสัมฤทธิ์ ทางเรียนจึงต้องมุ่งที่จะทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระดับต่าง ๆ การจัดการศึกษาตลอดจนการเรียน การสอน เทคนิควิธี การวัดและประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งการวัดผลประเมินผลคือ กระบวนการตรวจสอบ

ผู้เรียนว่าได้พัฒนาไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางของหลักสูตร และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือไม่ รวมทั้งเป็นสิ่งที่ทำให้ทราบว่าผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรต่าง ๆ เป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของหลักสูตรและเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง

ในทางการศึกษาการทดสอบเป็นกระบวนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สำคัญ ซึ่งการทดสอบมีหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของผู้สอน

ณัฐวรีย์ ประยูรวรรณ (2552: 45) ได้สรุปว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระบบโรงเรียน เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และตามการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนของครูผู้รับผิดชอบ อีกประเภทหนึ่ง คือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกระบบโรงเรียนเป็นการวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียน ตามลักษณะการจัดการศึกษา ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน ส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอบจากแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หรือแบบทดสอบมาตรฐาน

สรุป การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถทางสมอง ร่างกายและจิตใจ ของผู้เรียนว่า เรียนรู้แล้วได้อะไรบ้าง มีความสามารถ ทักษะ เจตคติด้านใดมากน้อยเพียงใดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยสามารถใช้วิธีการวัดได้หลากหลายวิธีตามเนื้อหาสาระและธรรมชาติของแต่ละวิชา ให้ได้ค่าคะแนนผลการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนรายบุคคล ซึ่งทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำคะแนนเทียบกับเกณฑ์ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพนั้น เป็นสิ่งที่สถานศึกษา และผู้บริหารต้องบริหารงาน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่อไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แนวคิดของ Gagne and Briggs

Gagne and Briggs (1979: 88) ได้แบ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยเดิมของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการให้สิ่งเร้าพร้อมกับผู้เรียนตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ การทำซ้ำคือการให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยใช้ สิ่งเร้า แล้วตอบสนองหลายๆ ครั้ง จนสามารถเรียนรู้ได้ การให้การเสริมแรง คือ การเสริมกำลังใจให้เกิดความพอใจในการเรียนรู้

2. ปัจจัยภายใน เป็นสิ่งภายในที่ผู้เรียนต้องมีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ข้อเท็จจริง ในขณะที่เรียนขณะนั้นหรือระลึกจากที่เรียนมาแล้ว โดยความสามารถในการใช้ สมรรถนะการเรียนรู้ โดยระลึกจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมา สมรรถภาพที่ควบคุม การเรียนรู้ ความตั้งใจ การจำ และพฤติกรรมความคิดของมนุษย์เป็นกระบวนการทำงานภายในสมองของมนุษย์

แนวคิดของ Bloom

Bloom (1976: 139) กล่าวถึงตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่ามี 3 ตัวแปร ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านปัญญา (Cognitive Entry Behaviors) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึงการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องการเรียนเรื่องนั้น และมีมาก่อน ได้แก่ ความสามารถ ทักษะ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนที่มีมาก่อน

2. คุณลักษณะทางอารมณ์ จิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาที่เรียน รวมถึงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา ต่อ โรงเรียน สถานศึกษา สถาบัน ระบบการเรียน และมโนภาพต่อตนเองในการยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น

3. คุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง การเรียนการสอนหรือประสิทธิภาพที่ผู้เรียนจะได้รับ ผลสำเร็จในการเรียน เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพการเรียนของผู้เรียน โดยการบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การให้การเสริมแรงของครู การชี้แนะ การได้รับ คำแนะนำ ที่มีต่อผู้เรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการให้ผู้เรียนรู้ผลว่าผู้เรียนกระทำการเรียนรู้ได้ถูกต้องหรือไม่ ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง หรือพัฒนาการเรียนรู้ในเรื่องใด

แนวคิดของ Klausmier

Klausmier (1985: 45) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ค่อนข้างครอบคลุม ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางด้านสมอง ความพร้อมทางด้านสติปัญญา ความพร้อมด้านร่างกาย และความสามารถทางด้านทักษะของร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติ ค่านิยม สุขภาพจิต ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ และเพศ

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ สุขภาพ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ และเพศ

3. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีความเป็นมิตรต่อกัน เข้าอกเข้าใจกัน มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน เกี่ยวกับเรื่องนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ดีนั้น นอกจากครูจะมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีการเตรียมการสอนดี มีอุปกรณ์การสอนครบถ้วน เอาใจใส่ดี ลักษณะและขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมแล้ว ครูยังต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน และพยายามตอบสนองความต้องการ จะทำให้ครู สามารถเลือกวิธีการเรียนที่เหมาะสมทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจ ช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้าม คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายการเรียน และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

4. คุณลักษณะของกลุ่มผู้เรียน ได้แก่ โครงสร้างของกลุ่มตลอดจนความสัมพันธ์ของกลุ่ม เจตคติ ความสามัคคี ภาวะผู้นำ และผู้ตามที่ดีของกลุ่ม

5. เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเรียน บทเรียน แบบเรียน

6. แรงผลักดันภายนอก ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคนในบ้านดี สิ่งแวดล้อมมีวัฒนธรรม และคุณธรรมพื้นฐานดี เช่น ขยันหมั่นเพียร ความประพฤติดี

จากแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าว มีตัวแปรปัจจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน 3 ปัจจัยหลัก ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน ในด้านความต้องการ แรงจูงใจในการเรียนรู้ พื้นฐานความรู้เดิม พฤติกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยด้านผู้สอน ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ปัจจัยที่มีส่วนต่อการการเรียนรู้และการเรียนการสอน สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเรียน ผู้เรียนคนอื่น ๆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างคนในบ้าน ฯลฯ

นอกจากนี้ มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

กรองแก้ว วรณพฤษ (2555 : 45-46) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนนั้นประกอบด้วย

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางสมองและความพร้อมทางสติปัญญา ความพร้อมทางด้านร่างกายและความสามารถทางด้านทักษะของร่างกายคุณลักษณะทางจิตใจซึ่ง ได้แก่ ความสนใจแรงจูงใจเจตคติและค่านิยมสุขภาพความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองความเข้าใจในสถานการณ์อายุเพศ

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญาความรู้ในวิชาที่สอนการพัฒนาความรู้ทักษะทางร่างกายคุณลักษณะทางจิตใจสุขภาพความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองความเข้าใจในสถานการณ์อายุเพศ

3. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนได้แก่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนจะต้องมีพฤติกรรมที่มีความเป็นมิตรต่อกันเข้าอกเข้าใจความสัมพันธ์กันดี มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

4. คุณลักษณะของกลุ่มผู้เรียนได้แก่โครงสร้างของกลุ่มตลอดจนความสัมพันธ์ของกลุ่ม เจตคติความสามัคคีและภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีของกลุ่ม

5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัวได้แก่การตอบสนองต่อการเรียนการมีเครื่องมือและอุปกรณ์พร้อมในการเรียนความสนใจต่อบทเรียน

6. แรงผลักดันภายนอกได้แก่บ้านมีความสัมพันธ์ระหว่างคนในบ้านสิ่งแวดล้อมที่ดี วัฒนธรรมและคุณธรรมพื้นฐานดีเช่นขยันหมั่นเพียรความประพฤติดี

นิรมล บุญรักษา (2555: 23) กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าประกอบด้วย ด้านตัวผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมความรู้ ความคิด และสติปัญญา ความสามารถ ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความถนัด ความสนใจ และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ด้านอารมณ์ ตีตใจ หมายถึงความกระตือรือร้น แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการอยากเรียนรู้ เจตคติต่อเนื้อหาวิชา ระบบการเรียน และพื้นฐานทางครอบครัว คุณภาพการสอน หมายถึง ครูสามารถทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ สนใจ มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการเสริมแรงของครู บุคลิกภาพของครูผู้สอน มีการประเมินผลการสอนเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอน

จากแนวคิด และงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์เรียน ผู้วิจัยได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีการศึกษาตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อพิจารณา ตัวแปรที่สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐานของ กศน. อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยแรงงาน คือ มีการประกอบอาชีพ มีภาระหน้าที่ทางครอบครัว พื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน เป็นต้น ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดตามตาราง 1

ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การปรับปรุงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

[illegible]

[illegible]

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	เพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) กศน.	กรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554)	ฉัตรชัย บุษบงศ์ (2555)	เบญจกมล สังข์ศิริ (2555)	พงศ์ไกร วรรณตรง (2555)	สุภาพร คำาศ (2555)	รุ่งกรณ์ กล้ายประยงค์ (2555)	กิติ ครองบุญ (2555)	นันทิพร บุญท้อ (2555)	ณัฐติยาภรณ์ พยกุลบุล (2555)	พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556)	ศุวิทย์ พลมณี (2557)	จิตพร วงศ์ไชย (2557)	เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557)	วาสนา กลิ่นหอม (2558)	ปัญญา กันภตุ (2558)	ชนิตา ยอดสาลี (2559)	วรพรรณ ศรีกล้า (2559)	ณิชลภานต์ นิพะโน (2559)	ฐิตารีย์ สู่โอ๊ะ (2559) กศน.	ผาณิตดา วงศ์จักร 2560	รวมความถี่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
31	การบริหารงานของสถาบัน					×							✓									2	1	
32	การบริการของสถานศึกษา																			×		1	1	
33	สภาพแวดล้อมในโรงเรียน		×				×											×		×		4	0	
34	บรรยากาศในชั้นเรียน											×		×	✓			×	✓	✓		6	3	
35	หลักสูตร		✓																			1	1	
36	สื่อการเรียนการสอน		✓															✓			×	3	2	
37	การส่งเสริมด้านการศึกษา/ห้องสมุด			✓														✓				2	2	
38	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร										✓		✓	×				✓				4	3	
39	ขนาดของโรงเรียน												×	×								2	0	
40	กระบวนการบริหาร												×									1	0	
41	การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับครู												×									1	0	

หมายเหตุ สัญลักษณ์ ✓ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

× เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์ตัวแปรจากงานวิจัย และศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีงานวิจัยที่มีบริบทเหมือนกันทั้งผู้บริหาร ครู กศน. นักศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานที่เรียน สื่ออุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเพียง 2 เรื่อง คือ งานวิจัยของเพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) และ จิตตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) นอกนั้นเป็นการวิจัยกับที่มีสภาพ บริบท และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระบบโรงเรียน แต่ก็ใช้หลักสูตรเดียวกัน คือหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ แตกต่างกันเพียงกลุ่มผู้เรียน วิธีการจัดการเรียนการสอน ครู และ บริบทของสถานศึกษา ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร การ ดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมี นิยามปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม การวิจัย พบว่ามีตัวแปรหลายตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้วิจัยได้ คัดเลือกตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษามากที่สุด และเป็นปัจจัยที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเป็นความมุ่งมั่นตั้งใจ ความพยายามที่เป็นแรงผลักดันให้ตนเองประสบ ผลสำเร็จในการเรียนตามที่ตั้งไว้ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความพอใจที่จะเลือกทำงานที่ยาก เพื่อการกระทำที่ทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ พยายามเรียนรู้ ทำงาน ให้สำเร็จเพื่อความพอใจของ ตนเอง พยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีความใฝ่ฝันที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จทั้งระยะ สั้น ระยะยาวอย่างมีเป้าหมาย เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนตามที่ต้องการ งานวิจัยที่ศึกษา ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่งานวิจัยของ เพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) พงศ์ไกร วรรณตรง (2555) กิติ ครองบุญ (2555) ญัตติยาภรณ์ หยกอุบล (2555) พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556) สุรวิทย์ พลมณี (2557) จตุพร วงศ์ไชย (2557) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) วาสนา กลิ่นหอม (2558) นิชลกานต์ นิทะโน (2559) จิตตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) ผาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

2. เจตคติต่อการเรียน เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษารองมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเป็นความรู้สึกที่มีต่อการเรียน แสดงออกเป็น พฤติกรรมได้ 2 ลักษณะ คือทางบวกหรือเจตคติทางบวก มีพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะของ ความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ เห็นคุณค่าของการศึกษา มีความต้องการที่จะปฏิบัติ ต้องการใกล้ชิดกับสิ่งนั้น ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือทางลบหรือ เจตคติเชิงลบ มีพฤติกรรมที่แสดงออก ในลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการเรียน คือการไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่ชอบ ไม่เห็น คุณค่าของการศึกษา ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือต้องการหนีห่างจากการเรียน งานวิจัยที่ศึกษา ตัวแปรเจตคติต่อการเรียน ได้แก่งานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) พงศ์ไกร วรรณตรง (2555) ญัตติยาภรณ์ หยกอุบล (2555) พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556) สุรวิทย์

พลมณี (2557) จตุพร วงศ์ไชย (2557) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) วาสนา กลิ่นหอม (2558) ณิชลกานต์ นิทะโน (2559) ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

3. ความพร้อมในการเรียน เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยในการเรียน พฤติกรรมการเรียน สภาวะของผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งกับผู้เรียนคนอื่น ๆ และครูผู้สอน โดยพร้อมที่จะรับการ เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับ ลักษณะของความพร้อมในการเรียน ได้แก่ งานวิจัยของเพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) นันทิพร บุญห่อ (2555) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) สุภาพร คำรศ (2555) สุรวิทย์ พลมณี (2557) วาสนา กลิ่นหอม (2558) ชนิตา ยอดสาลี (2559) ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) วรพรรณ ศรีกล้า (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

4. ความรับผิดชอบในการเรียน เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการ เรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเนื้อหาการเรียน ทบทวนหลังการเรียน บันทึกผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น พยายาม พากเพียร และเต็มใจ ไม่ละทิ้ง หรือทอดทิ้งงาน รู้จักหน้าที่ของตน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตรงต่อเวลา ทำงาน ทำกิจกรรมการเรียนรู้่า เต็มที่ เต็มความสามารถเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับ ความรับผิดชอบในการเรียน ได้แก่ งานวิจัยของเพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559)

5. พฤติกรรมการสอนของครู เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการสอน โดยการชี้แจงโครงสร้างหลักสูตร การเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาตามตัวชี้วัดทางการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของ ครูมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และมีเทคนิคการสอนที่ทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่าย มีการเชื่อมโยงเนื้อหา การเรียนกับประสบการณ์เดิม และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การใช้สื่อการสอนสอดคล้องกับ เนื้อหาและนักศึกษา การวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดทางการเรียน ครูมีการพัฒนาการเรียนรู้ของ นักศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการเรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนของตนเอง งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู ได้แก่ งานวิจัยของ เพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) พงศ์ไกร วรรณตรง (2555) สุภาพร คำรศ (2555) กิติ ครองบุญ (2555) สุรวิทย์ พลมณี (2557) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) จตุพร วงศ์ไชย (2557) ชนิตา ยอดสาลี (2559) ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

6. การบริการของสถานศึกษา เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกหรือการเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การมีห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้า หรือทำงานกลุ่ม มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนที่เพียงพอ และมีการเสริมหลักสูตรให้ความรู้กับนักศึกษาในด้านต่าง ๆ มีห้องสมุดและบรรณารักษ์ที่ให้บริการการศึกษาค้นคว้า มีการตรวจสอบคุณภาพ การจัดสวัสดิการ ทุนการศึกษา ดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ให้บริการที่รวดเร็ว สะดวกทั้งการลงทะเบียนเรียน การตรวจสอบผลการเรียน งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริการของสถานศึกษา ได้แก่ งานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) ฉัตรชัย บุชบงค์ (2555) สุภาพร คำรส (2555) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) ชนิตา ยอดสาลี (2559) จิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559)

7. ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการสื่อในการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เช่น หนังสือเรียน คู่มือ หนังสือแบบเรียน สื่อดิจิทัล คอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ ครูสอนเสริมหรือติว ทำให้มีความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ งานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) ปัญญา กันเกตุ (2558) จิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559)

8. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เป็นตัวแปรที่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างหรือสนับสนุนให้มีบรรยากาศในการเรียนรู้ มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ที่จะส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ได้แก่ งานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) สุภาพร คำรส (2555) ชนิตา ยอดสาลี (2559) จิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) กศน

ส่วนตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่ได้คัดเลือก ได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับ เพศ ระดับชั้น อายุ สถานภาพ สมรส การประกอบอาชีพ รายได้ของครอบครัว การส่งเสริมของผู้ปกครอง การดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมของบ้าน รายได้ของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว เนื่องจากนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนเป็นบุคคลที่พลาดโอกาสทางการศึกษา สถานศึกษาไม่สามารถคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป สามารถดูแลตนเองได้ ไม่มีผู้ปกครองที่จะมาสนับสนุนการเรียน เหมือนกับนักเรียนในระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการมาเรียนเพื่อการมีวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือปรับเงินเดือนให้สูงขึ้น ส่วนตัวแปรที่ไม่ได้เลือกเป็นตัวแปรที่ศึกษาในด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครู เนื่องจากครู กศน. ตำแหน่งเป็นพนักงานราชการ มีบทบาทหน้าที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในระดับตำบล โดยจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นบทบาทหน้าที่หนึ่งในการจัดการศึกษานอกระบบ ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาในเรื่องของพฤติกรรมการสอนของครูมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ส่วนตัวแปรด้านผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ได้เลือกตัวแปรเหล่านี้

มาศึกษาเพราะในการบริหารงาน ขนาดของสถานศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร กระบวนการบริหาร การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับครู เนื่องจากมีข้อจำกัดในการบริหารงานภายในสถานศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงไม่เลือกเป็นตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งตัวแปรที่ศึกษาจะเป็นเรื่องของ การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ที่นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนเกี่ยวข้องในการรับบริการของสถานศึกษาโดยตรง

แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ที่จะนำทรัพยากรในการบริหาร มาประกอบการบริหาร ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน (ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง. 2557: 9) จัดกิจกรรมมีการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา โดยการวางแผนงานติดตามงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการทั้งหมด (Vick, Jennifer and Heiberger. 2002: 1, กมล ภูประเสริฐ. 2547: 6) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญ ที่ถือว่าเป็นหัวใจของ สถานศึกษา ที่มีส่วนทำให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่สมบูรณ์ ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และเกิดการเรียนรู้

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานหลักที่ผู้บริหาร ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นงานที่มีความสำคัญในการจัดระบบงาน และการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้ต่อไปได้เป็นอย่างดี โดยสถานศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นสำคัญ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 33) (วิภา ทองหงษ์. 2554: 18) ซึ่งความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ก่อให้เกิดผลดีต่อสถานศึกษาดังนี้ (รุ่งรัชดาพร เวหชาติ. 2551: 28)

1. สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น

2. การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินภายนอกจากหน่วยงานภายนอก

3. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4. สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

5. งานวิชาการของสถานศึกษา เป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมให้กับผู้เรียน เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิต ตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม

6. งานวิชาการของสถานศึกษา เป็นตัวแปรที่จะกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่สถานศึกษา ในเรื่องของงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ ซึ่งสถานศึกษาจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับปริมาณงานด้านวิชาการ

7. งานวิชาการเป็นเครื่องมือในการตัดสินคุณภาพของสถานศึกษา โดยพิจารณาถึงวิธีการและผลผลิตของระบบงานวิชาการ ซึ่งได้แก่ วิธีการสอนของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นต้น

8. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งบ่งบอกถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของสถานศึกษา และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร มีหลักการบริหารงานวิชาการดังนี้

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการ เป็นบทบาทหน้าที่หนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จำแนกในการบริหารงานวิชาการออกเป็น 17 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนา หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาและ 17) การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 31-51)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ และสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องตอบสนองต่อชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิชาการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553: 8) แสดงให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อประสิทธิผลและการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมากที่สุด ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการบริหารงานวิชาการที่มุ่งปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ (ลีวัชร ตาวงศ์. 2558: 653-654)

การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานของสถานศึกษา ที่แสดงถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา โดยพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา อาจเกี่ยวข้องในทางตรงหรือทางอ้อมขึ้นอยู่กับลักษณะของงานนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับงานวิชาการ โดยต้องมีความรอบรู้ในด้านการบริหารมีศิลปะและเทคนิคในการดำเนินงาน ติดตาม กำกับดูแล เพื่อให้ภาระงานต่าง ๆ โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับชาติให้มีคุณภาพอีกด้วย

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีหลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางมากในการบริหารงานวิชาการแต่ละอย่าง จึงมีเทคนิคและหลักการที่แตกต่างกันไปในรายละเอียดของงาน แต่หลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

กิตติมา ปรีดีติลล (2545: 44) ได้กล่าวสรุปถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งการร่วมมือกันทำงาน
3. ควรจะกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น
7. มีการให้ขวัญ กำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
10. ติดตามและประเมินผลงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 3-4) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียน นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ล่าออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และเข้าเกินกำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณภาพ

สมชาย ชูเลิศ (2553: 15) และ อำนวย มีสมทรัพย์ (2553: 32) กล่าวว่างานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งหลักในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องใช้หลักในการกระจายอำนาจให้บุคคลทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม สร้างความรับผิดชอบร่วมกัน ลดหลั่นตามหน้าที่ของแต่ละคน โดยผู้บริหารต้องใช้วิธีการประชาธิปไตยในการบริหารงาน กระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ รวมทั้งผู้บริหารต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและบุคลากร

วิมล เดชะ (2559: 22) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดทำแผนการบริหารงานวิชาการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลักของสถานศึกษา โดย

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการกระจายอำนาจให้บุคคลได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สรุปว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ยึดหลักแห่งการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนางานวิชาการ ทั้งทางด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผลและเป็นตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการ คือการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ปัญหาหรือพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นให้เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้เรียนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์จากการทำงานและการประกอบอาชีพ สำนักงาน กศน. จึงได้มอบหมายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดทั่วประเทศ ดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาทั่วประเทศ ให้ก้าวสู่คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใกล้เคียงกัน โดยใช้ข้อสอบกลางในการวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนของรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกบังคับตามหลักสูตร เพื่อสอบวัดความรู้ ความสามารถทางการเรียนด้านเนื้อหา ด้านวิชาการ และด้านทักษะต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนผลการสอบรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกบังคับ จะเป็นข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละรายวิชา และนำไปพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป ซึ่ง สำนักงาน กศน. กำหนดนโยบายแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติ ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2560: 1)

1. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เช่น การสอนแบบ active learning การสอนแบบ PBL เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีกระบวนการคิด แก้ปัญหา และลงมือปฏิบัติจริง

2. ครุนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน เช่น google classroom มีการเรียนรู้นอกสถานที่ การจัดค่ายวิชาการ ทำให้นักศึกษามีความสนใจอยากเรียน มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจมากขึ้นในการนำความรู้มาสอบ

3. ครูให้ความสำคัญกับการมาพบกลุ่มของนักศึกษา จัดให้มีการพบกลุ่มตามความต้องการของนักศึกษา

4. สถานศึกษาและครูจัดการสอนเสริมในเนื้อหาที่นักศึกษาทำคะแนนได้ไม่ดี ทิวเข้ม นักศึกษาก่อนสอบ

5. สถานศึกษาและครูควรมีการปรับปรุงพื้นฐานความรู้ มีการคัดแยก มีการทดสอบความรู้ว่าเด่นและด้อยในเรื่องใด และมีครูเฉพาะทาง เช่น ครูชาวต่างชาติมาสอน

6. สถานศึกษาต้องเคร่งครัดมีระบบการวางแผนการคัดสรรครูผู้สอน มีการอบรม และมีการทบทวนในสิ่งที่อบรมไปแล้ว โดยมีผลคือ ถ้านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงมีผลในการประเมินครู

7. ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ โดยมีการตรวจแผนการสอนควบคู่กับบันทึกหลังสอน เพื่อให้ข้อเสนอในการพัฒนาการเรียนการสอน

8. สถานศึกษานำข้อมูลสถิติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาใช้ในการวางแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

9. ควรดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงสาเหตุปัญหา ผลกระทบ และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากนโยบายและแนวปฏิบัติที่สำนักงาน กศน. แจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

สุพัทธ์ พิบูลย์ (2560: ออนไลน์) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แนวคิด “Empowerment Approach และ Theory- Driven Approach ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ : ประกันคุณภาพภายในก้าวสู่โรงเรียนคุณภาพสูง ด้วยวงจรของ Empowerment Approach มีกระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 Taking Stock คือ การตรวจสอบสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการ ประเมินคุณภาพโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ว่าโรงเรียนเรามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เป็นการวิเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูล (Baseline) เช่น พิจารณาจากผลการสอบ O-NET, NT หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปีของสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 Setting Goal เป็นการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ เช่น ภายในปี 2559 สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพภายในระดับดีมาก กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักอย่างน้อย ร้อยละ 90 อยู่ในระดับดีมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-NET จะต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ของฐานเดิม เป็นต้น

ขั้นที่ 3 Developing Strategies and Implementing มุ่งพัฒนากลยุทธ์แล้วนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ตัวอย่างของกลยุทธ์ เช่น ขับเคลื่อนห้องเรียนคุณภาพ หรือประกันคุณภาพแต่ละรายวิชา แต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ครูทุกคนต้องตั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ และดำเนินการยกระดับคุณภาพให้ ได้ตามเป้าหมาย

ขั้นที่ 4 Documenting Progress เป็นขั้นตอนการรวบรวมเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมาย ทั้งนี้ การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนเน้น “การมีส่วนร่วม” ของครู ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่าง ๆ เช่น กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น

ประหยัด อนุศิลป์ (2555: 1500-1508) ได้ศึกษาวิจัย พัฒนารูปแบบการบริหารสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยได้นำเสนอรูปแบบการบริหารสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ก่อการณ์งานวิเคราะห์ หมายถึง การสร้างความตระหนักร่วมกันระหว่างครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และระดับโรงเรียน ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ศึกษาความต้องการของแต่ละโรงเรียน โดยพิจารณาผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน (O-Net) วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อกำหนดแผนงาน เป้าหมายความสำเร็จ และหาทางเลือกในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 ปมเพาะ เสริมเพิ่มพลัง หมายถึง การที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยมีการสร้างบรรยากาศในการเรียน จัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสอนซ่อมเสริม เพิ่มเวลาในการเรียน มีการทดสอบอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ และส่งเสริมให้ผู้ปกครององค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วม นำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตลอดจนนำความรู้ไปใช้ในการชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนที่ 3 จริ่งจ้ง งานเกาะติด หมายถึง การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน โดยมีการให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยได้ทำการตรวจสอบประเมินคุณภาพผู้เรียนใน 5 วิชาหลัก ได้แก่ วิชา ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาผลเป็นเลิศ หมายถึง นักเรียนมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในโรงเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) มีการนำผลการปฏิบัติงานที่ดีของแต่ละโรงเรียนบุคคลไปเผยแพร่เป็นแบบอย่างต่อโรงเรียนทั่วไป โดยการยกย่องชมเชยต่อสาธารณชน และประกาศเกียรติคุณ

ผลการดำเนินการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยการใช้รูปแบบการบริหารสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเวลา 3 เดือน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้รูปแบบการบริหารสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารวิชาการที่มีผลทำให้รูปแบบการยกระดับผลสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การวางแผนโดยการวิเคราะห์สภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบท ให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ การสอนซ่อมเสริม การเพิ่มเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐานที่ยาก มีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาครู ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน ให้กำลังใจช่วยเหลือครู การประสานงานหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการตามความมุ่งหมายการศึกษา และยกย่อง ชมเชยทั้งครู ผู้เรียน ที่มีการพัฒนาการเรียนการสอน จนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

โชดก ปัญญาวรานันท์ (2556: 76-86) ได้ศึกษาการพัฒนานโยบายการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยได้สังเคราะห์องค์ประกอบในการบริหารงานวิชาการ ได้ 11 ข้อ ได้แก่

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านการประเมินผล
4. ด้านการประกันคุณภาพ
5. ด้านการนิเทศการสอน
6. ด้านการแนะแนวการศึกษา
7. ด้านสื่อการสอน
8. ด้านการพัฒนาบุคลากร
9. ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี

10.ด้านการวิจัยและใช้สถิติเพื่อการบริหารงานวิชาการ

11.ด้านเป้าหมายของสถานศึกษา

นอกจากนี้ได้สรุปกระบวนการพัฒนานโยบาย ออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การกำหนดนโยบาย
2. การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ
3. การประเมินผลนโยบาย

ขั้นตอนในการกำหนดนโยบาย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ศึกษาเพื่อระบุปัญหา
2. สัมภาษณ์ข้อมูล
3. กำหนดทางเลือกและตัดสินใจ
4. ระบุตัวนโยบาย

ซึ่ง 4 ขั้นตอนนี้ เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายการบริหารงานวิชาการ ซึ่งนโยบายที่ดี ประกอบด้วยข้อพิจารณาดังต่อไปนี้

1. พัฒนาจากฐานข้อมูลที่เป็นจริง
2. สนับสนุนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของผู้บังคับบัญชา
3. ภายในองค์กรเดียวกันต้องประสานนโยบายกัน
4. เป็นลายลักษณ์อักษรที่เข้าใจได้
5. ยืดหยุ่น แต่มันคงอยู่บนหลักการหรือระเบียบข้อบังคับที่ถูกต้อง
6. นโยบายควรมีขอบเขตที่เข้าใจได้ด้วยเหตุผล

นโยบายในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในสถานศึกษา ได้แก่ นโยบายการติวสอบ O-NET โดยจัดชั่วโมงติวเป็นชั่วโมงเสริมเช้าหรือเย็น 1 ชั่วโมงต่อวันในภาคเรียนนั้น ๆ นโยบายที่เน้นการอ่านออกเขียนได้ เน้นการพัฒนาหลักสูตรโดยอ้างอิงตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง และปรับเปลี่ยนแผนการบริหารงานวิชาการตามผลการประเมินเป็นรายภาคเรียนหรือรายปีการศึกษา ส่วนข้อสังเกตที่พบ คือ แนวทางการบริหารงานวิชาการส่วนใหญ่ สอดคล้องกับวงจรการบริหารงานคุณภาพของเดมมิ่ง PDCA ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ดี ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา

นิตย วิจารณ์วณิช (2556: 60-64) แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี พบว่ามีแนวทางดังนี้

1. ระดับตัวผู้เรียน พบว่านักเรียนควรสร้างความเข้าใจให้แก่ตนเอง เวลาครูสอนไม่เข้าใจให้สอบถามครูผู้สอน สอบถามเพื่อน หมั่นฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ฝึกทำข้อสอบการคิดวิเคราะห์ การร่วมทบทวนเป็นหมู่คณะ จำแนกเด็กเก่ง ปานกลางและอ่อน ปรับเปลี่ยนเจตคติต่อการ

สอบ สร้างความตระหนักให้กับตนเองให้เห็นความสำคัญของการทดสอบ O-NET เรียนรู้ประโยชน์ที่จะได้รับจากการสอบเพิ่มเติม

2. ระดับครูผู้สอน ครูควรเรียนรู้นักเรียนโดยการเยี่ยมครอบครัวนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการเรียน และหาวิธีการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ครูผู้สอนควรนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีศักยภาพในการเรียน ครูวิเคราะห์แนวข้อสอบการวัดผลประเมินผลระดับชาติ กับการวัดผลประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาพัฒนาผู้เรียน และปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ จัดทำข้อสอบวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับการทดสอบตามผังข้อสอบ

3. ระดับโรงเรียน โรงเรียนควรจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอน เพื่อกระตุ้นให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เน้นวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการอ่านของนักเรียน เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านการอ่านของนักเรียน เนื่องจากการอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้เบื้องต้นที่สำคัญ และควรประสานกับเครือข่ายการศึกษาทุกภาคส่วน เพื่อร่วมวางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดกิจกรรมแข่งขันทักษะทางวิชาการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งควรมีการสอนเพิ่มเติม โดยควรจัดกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสม ครูผู้สอนกล่าวว่าควรจัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อปรับปรุงพัฒนานักเรียนเป็นรายกลุ่ม โดยมี ข้อเสนอแนะของสถานศึกษาในการจัดทำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

- 1) จัดทำฐานข้อมูลคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) วิเคราะห์ทบทวนการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การจัดโครงสร้างเวลาเรียน จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด แนวการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งกำหนดจุดพัฒนาในตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุงให้ชัดเจน
- 3) จัดทำแผนกลยุทธ์/แผนปฏิบัติการในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรม ระยะเวลา และมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการอย่างชัดเจน
- 4) จัดแบ่งกลุ่มนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อปรับปรุงพัฒนานักเรียนเป็นรายกลุ่ม ปลุกฝังเจตคติ และสร้างวัฒนธรรม เพื่อให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการสอบ
- 5) พัฒนาครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบและกิจกรรมที่หลากหลาย
- 6) พัฒนานักเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน

7) กำหนดแนวปฏิบัติให้ครูประจำวิชา เชิญผู้ปกครองมาปรึกษาปัญหาและแนวทางการปรับปรุงพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล

8) ตั้งเครือข่ายความร่วมมือพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ โดยร่วมกับศึกษานิเทศก์

9) จัดอบรมเพิ่มสมรรถนะเทคนิคการสร้างข้อสอบให้แก่ครูผู้สอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์

10) จัดระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินการที่ชัดเจน

ประภาภรณ์ วงศ์แพทย์ (2558: 214-233) ได้ศึกษาวิจัยยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการจัดการเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า คุณภาพการสอนมีค่าสูงสุด ปัจจัยคุณลักษณะของผู้เรียน พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีค่าสูงสุด และปัจจัยภูมิหลังของครอบครัว พบว่า บรรยากาศภายในครอบครัวมีค่าสูงสุด สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่า ด้านวิชาการมีค่าสูงสุด โดยมีเส้นทางอิทธิพล คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผ่านการจัดการเรียนรู้ของครู ผ่านคุณลักษณะของผู้เรียน ไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ความสัมพันธ์ของชุมชนกับสถานศึกษา มีค่าสูงสุด จากข้อค้นพบดังกล่าวได้นำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดทฤษฎีด้านกระบวนการจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณภาพการสอนของครู ยุทธศาสตร์การพัฒนาจิตลักษณะ 4 ด้าน ของผู้เรียน และยุทธศาสตร์การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนของครอบครัวและสถานศึกษา

ลัวัชร ตาวงค์ (2558: 648-664) ได้วิจัยการพัฒนางค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่มีผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่าองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการที่มีผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน
2. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
3. ด้านกระบวนการเรียนการสอนของครู
4. ด้านคุณภาพของผู้เรียน

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน

6. ด้านนโยบายการศึกษา

ข้อเสนอแนะการนำองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ไปบริหารงานวิชาการเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ความตระหนักถึงปัญหา และร่วมมือกัน หาทางนำนโยบายที่กำหนดไว้ มาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารวิชาการ นำมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบริหารวิชาการให้มีคุณภาพของสถานศึกษา ลดความเลื่อมล้ำทางการศึกษาและพัฒนาการเรียนของนักเรียนให้เกิดผลยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงขึ้นอย่างมีคุณภาพต่อไปในอนาคต

สาวิตรี ศรีวะบุตร (2559: 93-103) วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ได้กำหนดกรอบคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามผล ด้านการวิจัยการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุง และแก้ไขการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการวิจัย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของการบริหารงานวิชาการกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีค่าอยู่ระหว่าง -.291 ถึง .170 โดยการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษากับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการ พบว่า แนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอน ของครู สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศติดตาม และการบริการของสถานศึกษา ทั้งในด้านบริบท สภาพแวดล้อม การแนะแนวการศึกษา การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และการใช้วงจรบริหารงานคุณภาพ วงจรเดมมิง ขั้นตอนในการจัดทำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสุพัตร์ พิบูลย์ (2560: ออนไลน์) ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปเป็นตัวแปรเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอในหัวข้อปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการบริหารงานวิชาการ ในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ ผู้วิจัยเสนอ งานวิจัยในประเทศที่เป็นงานวิจัยที่ศึกษากับนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีเพียง 3 รายการ มีรายละเอียดดังนี้

เพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน ของนักเรียนนอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปร อายุ การประกอบอาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส สถานภาพใน ครอบครัว จำนวนปีที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน สื่อการเรียน การใช้เวลาเพื่อการเรียน คุณภาพ การพบกลุ่ม ทศนคติและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน ของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายวิชา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร อายุ การประกอบอาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส สถานภาพในครอบครัว จำนวนปีที่ขาดความต่อเนื่องใน การเรียน สื่อการเรียน การใช้เวลาเพื่อการเรียน คุณภาพการพบกลุ่ม ทศนคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของนักเรียนนอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายวิชา กลุ่ม ตัวอย่าง 410 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า วิชาภาษาไทย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่คุณภาพการพบกลุ่ม ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ทศนคติ ระยะเวลาที่ขาดความ

ความต่อเนื่องในการเรียน การประกอบอาชีพ และการใช้เวลาเพื่อการเรียนรู้ (สถิติการพบกลุ่ม) วิชาคณิตศาสตร์ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การประกอบอาชีพ ระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน สถานภาพสมรส คุณภาพการพบกลุ่ม การใช้เวลาเพื่อการเรียนรู้ (สถิติการพบกลุ่ม) และสื่อการเรียนรู้ (สื่อสิ่งพิมพ์) วิชาวิทยาศาสตร์ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การใช้เวลาเพื่อการเรียนรู้ (สถิติการพบกลุ่ม) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณภาพการพบกลุ่ม สถานภาพในครอบครัว และสื่อการเรียนรู้ (สื่อคอมพิวเตอร์) วิชาภาษาอังกฤษ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ สถานภาพการสมรส สื่อการเรียนรู้ (สื่อบุคคล) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณภาพการพบกลุ่ม ระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน ทักษะการใช้เวลาเพื่อการเรียนรู้ (สถิติการพบกลุ่ม)

ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาอันดับของปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา (2) หาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) สร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็น มาตรการส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบ stepwise ผลการวิจัยพบว่า

1) อันดับของปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) สมการที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ดังนี้

$$Y' = .839 + .333X_2 + .188X_4 + .230X_1$$

$$Z' = .371 Z X_2 + .213 Z X_4 + .203 Z X_1$$

สถาบันพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอบแบบบูรณาการของครูการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนแบบบูรณาการของครูการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออก 2) ศึกษาระดับพฤติกรรมการสอนแบบบูรณาการของครูการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออก และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอบแบบบูรณาการของครูการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูการศึกษานอกโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด 9 จังหวัดในภาคตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสระแก้ว ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรในระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้จังหวัดเป็นชั้น (Strata) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 361 คน ซึ่งเกินจากจำนวนที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนแบบบูรณาการของครู มีจำนวน 7 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบวัดพฤติกรรมการสอนแบบบูรณาการ ฉบับที่ 2 แบบวัดการสนับสนุนการทำงานของครู ฉบับที่ 3 แบบวัดเจตคติต่ออาชีพครู ฉบับที่ 4 แบบวัดการพัฒนาครู ฉบับที่ 5 แบบวัดคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ฉบับที่ 6 แบบวัดเจตคติต่อการสอนแบบบูรณาการและ ฉบับที่ 7 แบบวัดความพึงพอใจในงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product Moment Correlation coefficient) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนแบบบูรณาการของครูการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออก โดยภาพรวมและรายปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนการทำงานของครู เจตคติการสอบแบบบูรณาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ความพึงพอใจในงาน เจตคติต่ออาชีพครู และการพัฒนาครูตามลำดับ 2) พฤติกรรมการสอนแบบบูรณาการของครูการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออก โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยในการสนับสนุนการทำงานของครู และปัจจัยคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนแบบบูรณาการของครูการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการทำนายภาพรวมได้ร้อยละ 41

ส่วนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระบบโรงเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ตัวแปรที่มีผลการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** จากงานวิจัยของ กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) พงศ์ไกร วรรณตรง (2555) กิติ ครองบุญ (2555) ญัตติยาภรณ์ หยกอุบล (2555) พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) สุรวิทย์ พลมณี (2557) จตุพร วงศ์ไชย (2557) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) วาสนา กลิ่นหอม (2558) นิชลกานต์ นิทะโน (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

2. **เจตคติต่อการเรียน** จากงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) พงศ์ไกร วรรณตรง (2555) ญัตติยาภรณ์ หยกอุบล (2555) พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) สุรวิทย์ พลมณี (2557) จตุพร วงศ์ไชย (2557) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) วาสนา กลิ่นหอม (2558) นิชลกานต์ นิทะโน (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

3. **ความพร้อมในการเรียน** จากงานวิจัยของ นันทิพร บุญห่อ (2555) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) สุภาพร คำรศ (2555) สุรวิทย์ พลมณี (2557) วาสนา กลิ่นหอม (2558) ชนิตา ยอดสาลี (2559) วรพรรณ ศรีกล้า (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

4. **ความรับผิดชอบในการเรียน** จากงานวิจัยของ เบญจกมล สังข์ศิริ (2555)

5. **พฤติกรรมการสอนของครู** จากงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) พงศ์ไกร วรรณตรง (2555) สุภาพร คำรศ (2555) กิติ ครองบุญ (2555) สุรวิทย์ พลมณี (2557) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) สุรวิทย์ พลมณี (2557) จตุพร วงศ์ไชย (2557) ชนิตา ยอดสาลี (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

6. **การบริการของสถานศึกษา** จากงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) ฉัตรชัย บุขบงค์ (2555) สุภาพร คำรศ (2555) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) ชนิตา ยอดสาลี (2559)

7. **ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน** จากงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) ปัญญา กันเกตุ (2558)

8. **สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา** จากงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) สุภาพร คำรศ (2555) ชนิตา ยอดสาลี (2559)

งานวิจัยต่างประเทศ

Von (2004: 67-77) ได้ศึกษาวิจัยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และมีผลทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมทางบ้าน และปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัว

Yayan and Berberoglu (2004: 87-107) ได้ศึกษาวิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ในการสอบนานาชาติครั้งที่ 3 ของนักเรียนประเทศตุรกี พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ ความรู้สึกรักของนักเรียนที่รู้สึกว่าจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนคณิตศาสตร์ กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การให้ความสำคัญต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ภูมิหลังของครอบครัว กิจกรรมที่จัดนอกห้องเรียน และบรรยากาศในการเรียน

Bell and Akroyd (2005) ได้ศึกษาอิทธิพลด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่เรียนวิชาสิ่งแวดล้อม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี

Lai and Chan (2005) ได้ศึกษาเรื่องการยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และกลยุทธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ระดับครุศาสตรบัณฑิต และศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัย ในประเทศฮ่องกง จำนวน 251 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กัน ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการเรียนของผู้เรียน กลยุทธ์การเรียนรู้ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

McCrory and Zhang (2009) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครูมัธยมศึกษา พบว่า เจตคติ การมีส่วนร่วม และความชอบ สามารถใช้เป็นตัวแปรทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว มีผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ เพศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ ต่อการเรียน อายุ ความพร้อมในการเรียน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับรายได้ของครอบครัว สถานที่พักอาศัย ความรับผิดชอบต่อการเรียน ทักษะพื้นฐานหรือความรู้พื้นฐานทางการเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกเฉพาะตัวแปรที่สามารถแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เหมาะสมกับนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน และความรับผิดชอบในการเรียน ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอน และสถานศึกษา มีตัวแปรในด้าน วิธีการสอน สื่อในการจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของครู คุณลักษณะของครูผู้สอน การมีความพร้อมในการเข้าสอนแต่ละครั้ง ทั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกเฉพาะตัวแปรที่สามารถพัฒนาครูผู้สอนได้ คือพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งตัวบ่งชี้ด้านพฤติกรรมการสอนของครู การจัดระบบการสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องมีพฤติกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543: 15)

1. การเตรียมการสอน การสอนที่มีการเตรียมการสอนทำให้เรามีความพร้อมในการสอน ผู้เรียนก็พร้อมเมื่อเริ่มเรียน เพราะผู้สอนได้มีการเตรียมการสอนมาแล้วล่วงหน้า ดังนั้นการสอนที่มีการเตรียมการสอนจึงเป็นการสอนที่พัฒนา

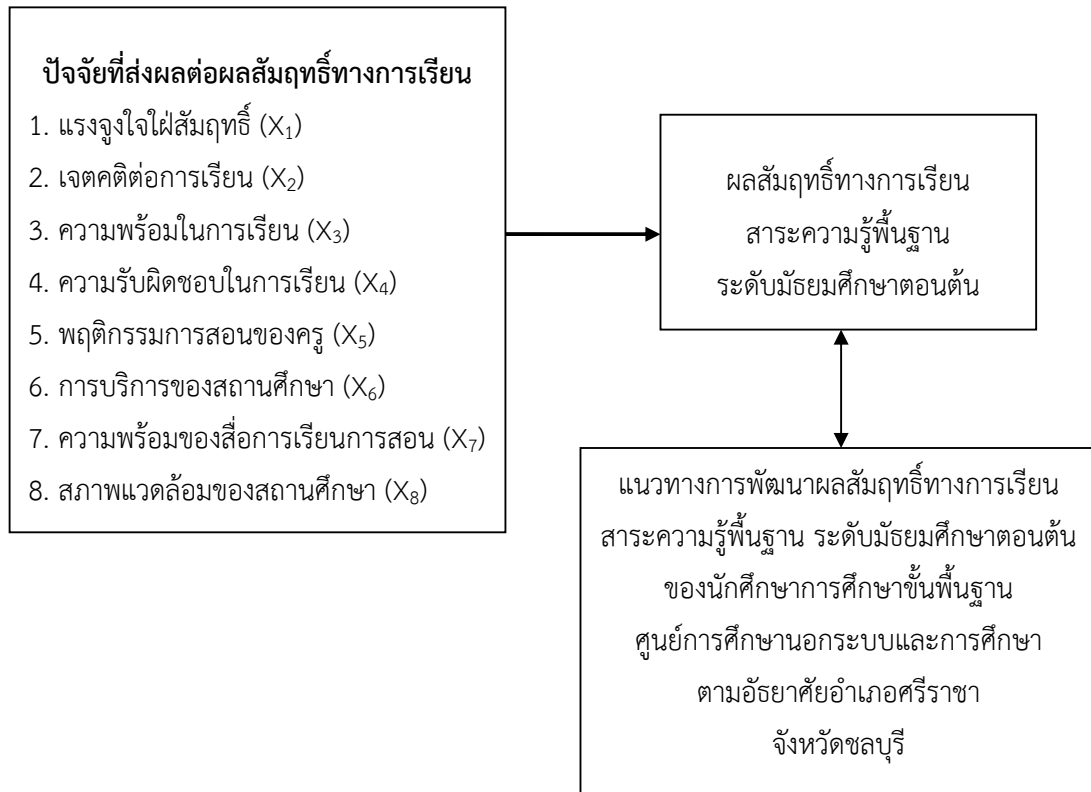
2. การดำเนินการสอน การจัดระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องเตรียมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้เรียนทั้งด้านความรู้พื้นฐาน สติปัญญา แบบการเรียนรู้ เพื่อเตรียมกิจกรรมสื่อและเครื่องมือวัดได้เหมาะสมกับผู้เรียน

3. สื่อการสอน สื่อเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน นับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพราะผลจากการวัดและประเมินการศึกษจะเป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจของครู เพื่อใช้ในการปรับปรุงวิธีการสอนการใช้สื่อการสอน แบบเรียน หลักสูตรการแนะแนว การจัดระบบการบริหารของโรงเรียน ตลอดจนการปรับปรุงวิธีการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการจัดการศึกษาเป็นไปตามแนวทางและบรรลุผลตามจุดหมายที่หลักสูตรต้องการ

ดังนั้น พฤติกรรมการสอนของครู เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ครูมีการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และครูกับผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับฉันมิตร ส่วนในด้านสถานศึกษาที่มีตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกเฉพาะตัวแปรด้านปัจจัยที่สามารถพัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ การบริการของสถานศึกษา หมายถึง การอำนวยความสะดวกหรือการเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้า หนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนอย่างเพียงพอ มีการเสริมหลักสูตรให้ความรู้กับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษามีหน้าที่ช่วยเหลือนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสิ่งแวดล้อมทุกประเภทและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ดี ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อของครูที่ใช้ในการสอน สื่อที่ให้บริการสำหรับนักศึกษาในการเรียนรู้ เช่น หนังสือเรียน คู่มือ หนังสือเสริมประสบการณ์ สื่อมัลติมีเดีย ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ เกม แบบทดสอบ ใบความรู้ ใบงาน ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ มีความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างหรือสนับสนุนให้มีบรรยากาศทางการเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยได้ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ จำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารความรู้พื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแผนภาพ 2

แผนภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาในระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน หาความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำไปหาแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นการศึกษาในระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากร

นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,791 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Taro Yamane. 1973: 727-

728) ยอมให้มีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ($e \leq .05$) ความเชื่อมั่น .95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน นำมาคำนวณสัดส่วนตามประชากรที่ลงทะเบียนเรียนสาระความรู้พื้นฐาน ในแต่ละรายวิชา คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ให้ครบตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 2

ตาราง 2

จำนวน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ที่	รายวิชาสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวนผู้ลงทะเบียน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	ภาษาไทย	864	158
2	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	22	4
3	คณิตศาสตร์	34	6
4	วิทยาศาสตร์	871	159
	รวม	1,791	327

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น และแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล รหัสนักศึกษา เพศ อายุ สถานภาพ ที่พักอาศัย การใช้เวลาเดินทางมาเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามระดับความคิดเห็น ความรู้สึก ต่อปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในแต่ละปัจจัย ได้แก่

1. สอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 9 ข้อ
2. สอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียน จำนวน 7 ข้อ
3. สอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียน จำนวน 9 ข้อ
4. สอบถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเรียน จำนวน 8 ข้อ
5. สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู จำนวน 16 ข้อ
6. สอบถามเกี่ยวกับการบริการของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ

7. สอบถามความเกี่ยวกับความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวน

8 ข้อ

8. สอบถามความเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ

2. แนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดทำเป็นเอกสารที่แสดง วิธีการ ขั้นตอน ที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่สูงขึ้น

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม และแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน โดยผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร แนวคิด จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย ที่ส่งผลและมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 กำหนดกรอบแนวคิด นิยามเชิงปฏิบัติการ ที่ใช้ในการวิจัย

1.3 สร้างข้อคำถามจากนิยามเชิงปฏิบัติการ และรวบรวมเป็นแบบสอบถามใน ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ดังรายชื่อภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง นิยามเชิงปฏิบัติการกับข้อคำถาม และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ซึ่งพิจารณาค่าความ สอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยค่า IOC ของแบบสอบถามฉบับนี้มี ค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 (ภาคผนวก ข)

1.5 ปรับแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านบึง จังหวัด ชลบุรี จำนวน 30 คน ในเดือนมิถุนายน 2559 เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคุณภาพของ แบบสอบถาม

1.7 นำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach เพื่อ

ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ.95 โดยมีค่าอำนาจจำแนก และ ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ดังนี้

1.7.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .35 ถึง .67 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .93

1.7.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียน มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .31 ถึง .60 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .81

1.7.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียน มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .47 ถึง .84 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .79

1.7.4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเรียน มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .34 ถึง .63 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90

1.7.5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .30 ถึง .88 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .81

1.7.6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริการของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .47 ถึง .73 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .93

1.7.7 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .38 ถึง .84 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90

1.7.8 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .34 ถึง .70 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .78

1.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บข้อมูล

2. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการ

2.2 กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 จัดทำร่างแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 นำร่างแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ดังรายชื่อภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างกรอบแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ซึ่งพิจารณาค่าความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยค่า IOC ของแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (ภาคผนวก ข)

2.4 ปรับแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้ในภาคเรียนที่ 1 การศึกษา 2560 และศึกษาผลการนำไปใช้โดยวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา การศึกษาชั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559
2. จัดเตรียมแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนด วัน และสถานที่ ที่จะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล
3. นำแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลให้ครู กศน. ตำบล ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี แจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับครูกศน. ตำบล เพื่อนำไปชี้แจงให้นักศึกษาชั้นพื้นฐานก่อนลงมือทำจริง และนัดหมายวันเวลาในการส่งแบบสอบถามกลับคืน
4. ครู กศน. ตำบล นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในระหว่างวันที่ 10 – 25 สิงหาคม 2559
5. ครู กศน. ตำบล นำแบบสอบถามส่งคืน ผู้วิจัยรวบรวมและตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
6. ประชุมชี้แจง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อวางแผนกับบุคลากรและครู กศน. ตำบล ในการนำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไปใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
7. ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
8. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 และเปรียบเทียบกับผลการเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

9. เผยแพร่ผลงานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป เพื่อประมวลผลดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

2. ตัวแปรระดับปัจจัย โดยกำหนดช่วงการวัดได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ปัจจัยอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ปัจจัยอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ปัจจัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation) ระหว่างปัจจัยตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. วิเคราะห์การถดถอยพหุ (multiple regression analysis) โดยใช้วิธีตัดตัวแปรเข้าสมการพหุคูณแบบ Enter ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่าคะแนนเฉลี่ย ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สารความรู้พื้นฐาน รายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชาวิทยาศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 แนวทางและผลการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจถึงการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติ และตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้แทนตัวแปร และในการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
$S.D.$	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
Y	แทน คะแนนเฉลี่ยรายวิชา สาระความรู้พื้นฐาน
X_1	แทน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
X_2	แทน เจตคติต่อการเรียน
X_3	แทน ความพร้อมในการเรียน
X_4	แทน ความรับผิดชอบในการเรียน
X_5	แทน พฤติกรรมการสอนของครู

X ₆	แทน การบริการของสถานศึกษา
X ₇	แทน ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน
X ₈	แทน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
*	แทน ระดับของความมีนัยสำคัญ .05

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์การแจกแจง ความถี่ และร้อยละ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 2

ตาราง 2

จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง (n=343)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	140	42.80
หญิง	187	57.20
รวม	327	100.00
2. อายุ		
15 - 25 ปี	222	67.90
26 – 35 ปี	74	22.60
36 – 45 ปี	26	8.00
46 ปีขึ้นไป	5	1.50
รวม	327	100.00
3. สถานภาพ		
โสด	248	75.80
สมรส	74	22.60
หย่าร้าง	5	1.60
รวม	327	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
4. ที่พักอาศัย		
บ้านของตนเอง	75	22.90
บ้านของบิดามารดา	83	25.40
บ้านญาติ	30	9.20
บ้านเพื่อน	4	1.20
หอพักพนักงาน	56	17.10
บ้านเช่า	75	22.90
อื่น ๆ	4	1.20
รวม	327	100.00
5. การใช้เวลาเดินทางมาเรียนในแต่ละสัปดาห์		
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	255	78.00
1-2 ชั่วโมง	35	10.70
3-4 ชั่วโมง	22	6.70
มากกว่า 4 ชั่วโมง	15	4.60
รวม	327	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.20 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 42.80 มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ร้อยละ 67.90 รองลงมา มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี ร้อยละ 22.60 อายุระหว่าง 36 - 45 ปี ร้อยละ 8.00 และ อายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1.50 ตามลำดับ มีสถานภาพโสด ร้อยละ 75.80 รองลงมา มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 22.60 และมีสถานภาพหย่าร้าง ร้อยละ 1.50 ที่พักอาศัย ส่วนมากพักบ้านของบิดามารดา ร้อยละ 22.90 รองลงมา บ้านของตนเอง ร้อยละ 25.40 การใช้เวลาเดินทางมาเรียนในแต่ละสัปดาห์ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ร้อยละ 78.00 รองลงมา ให้เวลาในการเดินทาง 1-2 ชั่วโมง ร้อยละ 10.70

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 3 - 11

ตาราง 3

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรที่ศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	4.47	0.58	มาก
เจตคติต่อการเรียน (X_2)	4.40	0.56	มาก
ความพร้อมในการเรียน (X_3)	4.28	0.56	มาก
ความรับผิดชอบในการเรียน (X_4)	4.27	0.61	มาก
พฤติกรรมการสอนของครู (X_5)	4.51	0.54	มากที่สุด
การบริการของสถานศึกษา (X_6)	4.19	0.66	มาก
ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน (X_7)	4.11	0.77	มาก
สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (X_8)	4.18	0.74	มาก
เฉลี่ยรวม	4.30	0.48	มาก

จากตาราง 3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$ S.D.= 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$ S.D.= 0.54) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.47$ S.D.= 0.58) เจตคติต่อการเรียน ($\bar{X} = 4.40$ S.D.= 0.56) ความพร้อมในการเรียน ($\bar{X} = 4.28$ S.D.= 0.56) ความรับผิดชอบในการเรียน ($\bar{X} = 4.27$ S.D.= 0.61) การบริการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.19$ S.D.= 0.56) สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18$ S.D.= 0.74) ความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.11$ S.D.= 0.77) ตามลำดับ

ตาราง 4

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

	ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	นักศึกษาตั้งใจมาเรียน กศน. เพราะต้องการมีความรู้	4.47	0.66	มาก
2	นักศึกษาตั้งใจเรียนให้ได้ผลการเรียนดี เพราะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับตนเองในการประกอบอาชีพ	4.52	0.67	มากที่สุด
3	นักศึกษาจะไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียนแม้ว่าบทเรียนจะมีเนื้อหาที่ยากเพียงใด	4.42	0.70	มาก
4	นักศึกษาคิดว่างานจะสำเร็จลุล่วงได้ต้องขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นและความพยายาม	4.53	0.70	มากที่สุด
5	เมื่อนักศึกษาประสบความล้มเหลวในการเรียนจะยอมรับและพยายาม ตั้งใจและพยายามมากขึ้น	4.48	0.73	มาก
6	นักศึกษาเชื่อว่าเมื่อพยายามเต็มที่แล้วจะประสบผลสำเร็จ	4.52	0.73	มากที่สุด
7	นักศึกษาใฝ่ฝันที่จะมีอนาคตก้าวหน้า	4.25	0.81	มาก
8	นักศึกษาจะไม่ลี้เลื่อยเมื่อต้องตัดสินใจในเรื่องของการเรียนให้สำเร็จ	4.49	0.72	มาก
9	เมื่อนึกถึงความสำเร็จในอนาคตนักศึกษาย่อมจะพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย	4.57	0.70	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.47	0.58	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$ S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 ข้อ คือ เมื่อนึกถึงความสำเร็จในอนาคตนักศึกษาย่อมจะพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย ($\bar{X} = 4.57$ S.D.= 0.70) รองลงมา นักศึกษาคิดว่างานจะสำเร็จลุล่วงได้ต้องขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นและความพยายาม ($\bar{X} = 4.53$ S.D.= 0.70) นักศึกษาตั้งใจเรียนให้ได้ผลการเรียนดี เพราะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับตนเองในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.52$ S.D.= 0.67) นักศึกษาเชื่อว่าเมื่อพยายามเต็มที่แล้วจะประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.52$ S.D.= 0.73) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษาใฝ่ฝันที่จะมีอนาคตก้าวหน้า ($\bar{X} = 4.25$ S.D. = 0.81)

ตาราง 5

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยเจตคติต่อการเรียน

	ปัจจัยเจตคติต่อการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	นักศึกษาสนใจที่จะมาเรียน กศน.ด้วยตนเองโดยไม่มีใครบังคับ	4.67	0.55	มากที่สุด
2	นักศึกษารู้สึกสนุกสนาน เมื่อมาเข้าเรียนในทุกสัปดาห์ที่มีการเรียนหรือร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอน	4.45	0.70	มาก
3	นักศึกษาชอบศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากตำรา	4.29	0.75	มาก
4	นักศึกษาเลือกทำงานกับผู้มีความรู้ ความสามารถ	4.36	0.70	มาก
5	นักศึกษaprารถจะมีอาชีพที่ดีจึงตั้งใจเรียน	4.52	0.71	มากที่สุด
6	นักศึกษามีการวางแผนและปฏิบัติตามกรอบในแต่ละภาคเรียน	4.39	0.68	มาก
7	นักศึกษาสามารถแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.15	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย		4.40	0.55	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับปัจจัยเจตคติต่อการเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$ S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ข้อ คือ นักศึกษาสนใจที่จะมาเรียน กศน. ด้วยตนเองโดยไม่มีใครบังคับ ($\bar{X} = 4.67$ S.D.= 0.55) รองลงมา นักศึกษาปรารถนาจะมีอาชีพที่ดีจึงตั้งใจเรียน ($\bar{X} = 4.52$ S.D.= 0.71) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษาสามารถแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.15$ S.D. = 0.80)

ตาราง 6

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยความพร้อมในการเรียน

	ปัจจัยความพร้อมในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	นักศึกษารู้สึกได้รับการยอมรับจากเพื่อนในการแสดงความคิดเห็น	4.32	0.70	มาก
2	นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อได้รับมอบหมายจากกลุ่มเพื่อน	4.43	0.65	มาก
3	นักศึกษาจะเลือกทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง	4.36	0.67	มาก
4	นักศึกษามีความอดทนในการทำงานยากๆ ได้เป็นเวลานาน	4.28	0.73	มาก
5	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมในการเรียนการสอน	4.18	0.73	มาก
6	นักศึกษามั่นใจฝึกฝนทักษะต่างๆ ในการเรียนรู้	4.26	0.69	มาก
7	นักศึกษาจะเข้าเรียนตรงตามเวลาเสมอ	4.27	0.73	มาก
8	เมื่อเลิกเรียนนักศึกษาจะใช้เวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ทางการเรียนกับเพื่อน	4.05	0.80	มาก
9	หากมีข้อสงสัยในการเรียนจะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้	4.34	0.69	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.28	0.55	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับปัจจัยความพร้อมในการเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากทุกข้อ คือ นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อได้รับมอบหมายจากกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 4.43$ S.D. = 0.65) รองลงมา นักศึกษาจะเลือกทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ($\bar{X} = 4.36$ S.D. = 0.67) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ เมื่อเลิกเรียนนักศึกษาจะใช้เวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ทางการเรียนกับเพื่อน ($\bar{X} = 4.05$ S.D. = 0.80)

ตาราง 7

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยความรับผิดชอบในการเรียน

	ปัจจัยความรับผิดชอบในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	นักศึกษาทำใบงานด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ	4.48	0.63	มาก
2	ถ้าทำแบบฝึกที่ครูมอบหมายไม่ได้ นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากครูผู้สอน	4.37	0.69	มาก
3	งานทุกอย่างที่นักศึกษาทำจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้เป็นอย่างดี	4.41	0.66	มาก
4	นักศึกษามีความมั่นใจในความสามารถของตนเองว่าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผล	4.35	0.70	มาก
5	เมื่อได้รับมอบหมายงานใดๆ จะทำอย่างเต็มที่ความสามารถ และส่งตามกำหนดเวลา	4.35	0.73	มาก
6	นักศึกษาก่อนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละสัปดาห์	3.99	0.87	มาก
7	นักศึกษาคัดบ้านทบทวนบทเรียนทุกครั้งหลังจากเรียนเสร็จ	4.13	0.80	มาก
8	เมื่อมีเวลารว่างนักศึกษากลับมาใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.12	0.85	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.27	0.60	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับปัจจัยความรับผิดชอบในการเรียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$ S.D.= 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากทุกข้อ คือ นักศึกษาทำใบงานด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ ($\bar{X} = 4.48$ S.D.= 0.63) รองลงมา งานทุกอย่างที่นักศึกษาทำจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.41$ S.D.= 0.66) ถ้าทำแบบฝึกที่ครูมอบหมายไม่ได้ นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.37$ S.D.= 0.69) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ นักศึกษาก่อนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละสัปดาห์ ($\bar{X} = 3.99$ S.D. = 0.87)

ตาราง 8

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู

	ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ผู้สอนได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ทั่วไป รายละเอียดและการวัดผล ประเมินผลของวิชาให้นักศึกษาทราบในวันปฐมนิเทศ	4.50	0.63	มากที่สุด
2	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด แผนการเรียน	4.47	0.66	มาก
3	ครูผู้สอนแนะนำสื่อและการแหล่งเรียนรู้ที่จะศึกษาเพิ่มเติม เพื่อใช้ประกอบการเรียนทุกรายวิชา	4.51	0.62	มากที่สุด
4	ครูผู้สอนเตรียมการพบกลุ่มมาเป็นอย่างดี	4.55	0.62	มากที่สุด
5	ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.52	0.63	มากที่สุด
6	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปรายและแสดงความเห็น อย่างเต็มที่	4.55	0.59	มากที่สุด
7	ในการพบกลุ่มครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและกิจกรรม หลากหลายเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้นอกเหนือจากการ อธิบาย	4.55	0.60	มากที่สุด
8	นักศึกษามีโอกาสซักถามปัญหาต่างๆ เมื่อมีข้อสงสัย ไม่เข้าใจ บทเรียนโดยครูผู้สอนรับฟัง และตอบข้อสงสัยอย่างตั้งใจ	4.54	0.62	มากที่สุด
9	ครูผู้สอนสามารถอธิบาย ยกตัวอย่างและมีเทคนิคการสอนให้ นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดี	4.54	0.62	มากที่สุด
10	ครูผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาให้จัดกิจกรรมเป็น รายบุคคล กลุ่มย่อยสอดคล้องกับความต้องการ	4.51	0.67	มากที่สุด
11	ครูผู้สอนให้เวลานอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เพื่อ อธิบายเพิ่มเติมแก่นักศึกษาที่มีปัญหา	4.49	0.69	มาก
12	ผู้สอนเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักศึกษา ที่สอดคล้องกับ เนื้อหาที่เรียน ทำให้การเรียนมีประโยชน์ต่อนักศึกษา	4.45	0.69	มาก
13	ครูผู้สอนใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา	4.52	0.62	มากที่สุด
14	ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน	4.50	0.65	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

	ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
15	ครูผู้สอนนำผลการวัดผลประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียน	4.51	0.65	มากที่สุด
16	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนรู้ของตนเอง	4.51	0.70	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.51	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า ระดับปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 13 ข้อ คือ ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปรายและแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.55$ S.D. = 0.59) รองลงมา ในการพบกลุ่มครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและกิจกรรมหลากหลายเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้นอกเหนือจากการอธิบาย ($\bar{X} = 4.55$ S.D. = 0.60) ครูผู้สอนเตรียมการพบกลุ่มมาเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.55$ S.D. = 0.62) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ผู้สอนเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักศึกษา ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ทำให้การเรียนรู้มีประโยชน์ต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 4.45$ S.D. = 0.69)

ตาราง 9

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยการบริการของสถานศึกษา

	ปัจจัยการบริการของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ห้องสมุดมีเอกสารและหนังสือให้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ	4.17	0.80	มาก
2	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการอย่างดี	4.07	0.85	มาก
3	มีครูหรือบรรณารักษ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดมาให้ความรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้า	4.14	0.81	มาก
4	สถานศึกษาจัดบริการตรวจสอบสุขภาพภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.19	0.86	มาก
5	สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ ความช่วยเหลือ เช่น ทุนการศึกษา ทุนกู้ยืมให้แก่นักศึกษาที่มีความจำเป็น ได้อย่างเพียงพอ	3.95	0.95	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

	ปัจจัยการบริการของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6	นักศึกษาได้รับบริการ คำแนะนำ การดูแลช่วยเหลือด้านการเรียนอย่างทั่วถึง	4.23	0.81	มาก
7	สถานศึกษาให้บริการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนอย่างสะดวกรวดเร็ว	4.39	0.72	มาก
8	สถานศึกษาให้บริการตรวจสอบผลการเรียนที่สะดวกรวดเร็ว	4.35	0.72	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.19	0.66	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ระดับปัจจัยการบริการของสถานศึกษา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$ S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ สถานศึกษาให้บริการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนอย่างสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.72) รองลงมา สถานศึกษาให้บริการตรวจสอบผลการเรียนที่สะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.35$ S.D. = 0.72) นักศึกษาได้รับบริการ คำแนะนำ การดูแลช่วยเหลือด้านการเรียนอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.81) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ ความช่วยเหลือ เช่นทุนการศึกษา ทุนกู้ยืมให้นักศึกษาที่มีความจำเป็นไว้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.95$ S.D. = 0.95)

ตาราง 10

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน

	ปัจจัยความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	มีสื่ออุปกรณ์ที่สอดคล้องกับรายวิชา	4.18	0.79	มาก
2	สื่ออุปกรณ์ที่มีใน กศน.ตำบล เพียงพอนักศึกษา	4.07	0.91	มาก
3	นักศึกษาได้รับหนังสือครบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน	4.15	0.90	มาก
4	สถานศึกษาจัดบริการสื่อและอุปกรณ์เพื่อการยืมเรียนให้ อย่างเพียงพอ	4.14	0.90	มาก
5	สถานศึกษาให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้า หาความรู้ อย่างเพียงพอ	4.07	1.00	มาก
6	สถานศึกษาให้บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ อย่างเพียงพอ	3.87	1.14	มาก
7	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	4.09	0.88	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

	ปัจจัยความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
8	มีการสอนเสริม โดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในเนื้อหาเฉพาะรายวิชานั้นๆ	4.26	0.85	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.11	0.77	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ระดับปัจจัยความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$ S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ มีการสอนเสริม โดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในเนื้อหาเฉพาะรายวิชานั้นๆ ($\bar{X} = 4.26$ S.D. = 0.85) รองลงมา มีสื่อที่สอดคล้องกับรายวิชา ($\bar{X} = 4.18$ S.D. = 0.79) นักเรียนได้รับหนังสือครบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ($\bar{X} = 4.15$ S.D. = 0.90) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาให้บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.87$ S.D. = 1.14)

ตาราง 11

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

	ปัจจัยสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ห้องเรียนมีความสว่างเพียงพอ เหมาะสมกับการเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน	4.20	0.82	มาก
2	อากาศและอุณหภูมิภายในห้องเรียนเหมาะสม	4.13	0.89	มาก
3	โต๊ะและเก้าอี้ เหมาะสมและเพียงพอแก่นักศึกษา	4.18	0.88	มาก
4	ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่มาเรียนในแต่ละสัปดาห์	4.19	0.81	มาก
5	ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบ	4.22	0.77	มาก
6	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.17	0.84	มาก
7	มีป้ายนิเทศการให้ความรู้ในรายวิชาที่เรียน	4.16	0.87	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.18	0.74	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ระดับปัจจัยสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$ S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ

คือ ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบ ($\bar{X} = 4.22$ $S.D. = 0.77$) รองลงมาห้องเรียนมีอุณหภูมิเหมาะสม ความสว่างเพียงพอ เหมาะสมกับการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.20$ $S.D. = 0.82$) ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่มาเรียนในแต่ละสัปดาห์ ($\bar{X} = 4.19$ $S.D. = 0.81$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ($\bar{X} = 3.29$, $S.D. = 0.46$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ นักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษา การศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation) ระหว่างปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยรายวิชา สารความรู้พื้นฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 12

ตาราง 12

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation) ระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารความรู้พื้นฐาน

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน	r_{xy}	Sig
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.073	.171
เจตคติต่อการเรียน (X_2)	.093	.085
ความพร้อมในการเรียน (X_3)	.085	.117
ความรับผิดชอบในการเรียน (X_4)	.069	.201
พฤติกรรมการสอนของครู (X_5)	.165*	.002
การบริการของสถานศึกษา (X_6)	.025	.643
ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน (X_7)	.026	.637
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (X_8)	.023	.671
ความสัมพันธ์โดยรวม	.065	.228

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู (X_5) มีค่าความสัมพันธ์ (r_{x_5y}) = .165 เมื่อพบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันจึงนำไปวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Enter) ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง

ตาราง 13

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

	Unstandardized		Standardized	t	p	Tolerance
	Coefficients		Coefficients			
	β	Std.Error	Beta			
(Constant)	1.773	.299		5.930*	.000	
X_1	.043	.119	.043	.365	.716	.748
X_2	.083	.129	.079	.638	.524	.684
X_3	.153	.138	.145	1.109	.268	.730
X_4	.080	.122	.082	.651	.516	.762
X_5	.399	.119	.371	3.350*	.001	.600
X_6	.068	.128	.078	.535	.593	.602
X_7	.280	.141	.187	.508*	.001	.656
X_8	-.007	.133	-.009	-.052	.959	.649

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด คือพฤติกรรมการสอนของครู (X_5) รองลงมาคือ ความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน (X_7) โดยมีค่าน้ำหนักในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .399 และ .280 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน น้อยที่สุด คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (X_8) โดยมีค่าน้ำหนักในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ -.007 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y' = 1.773 + .399 (\text{พฤติกรรมการสอนของครู}) + .280 (\text{ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน})$$

จากสมการถดถอยแสดงว่า ถ้าไม่มีปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู และไม่มีปัจจัยความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน คาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน มีค่าเท่ากับ 1.773 คะแนน

เมื่อคะแนนปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีค่าเท่ากัน ถ้าคะแนนปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู เพิ่มขึ้น 1 คะแนน คาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน จะเพิ่มขึ้น 0.399 คะแนน

เมื่อคะแนนปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีค่าเท่ากัน ถ้าคะแนนปัจจัยความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน เพิ่มขึ้น 1 คะแนน คาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน จะเพิ่มขึ้น 0.280 คะแนน
สมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z'_y = .371 (\text{ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู}) + .187 (\text{ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน})$$

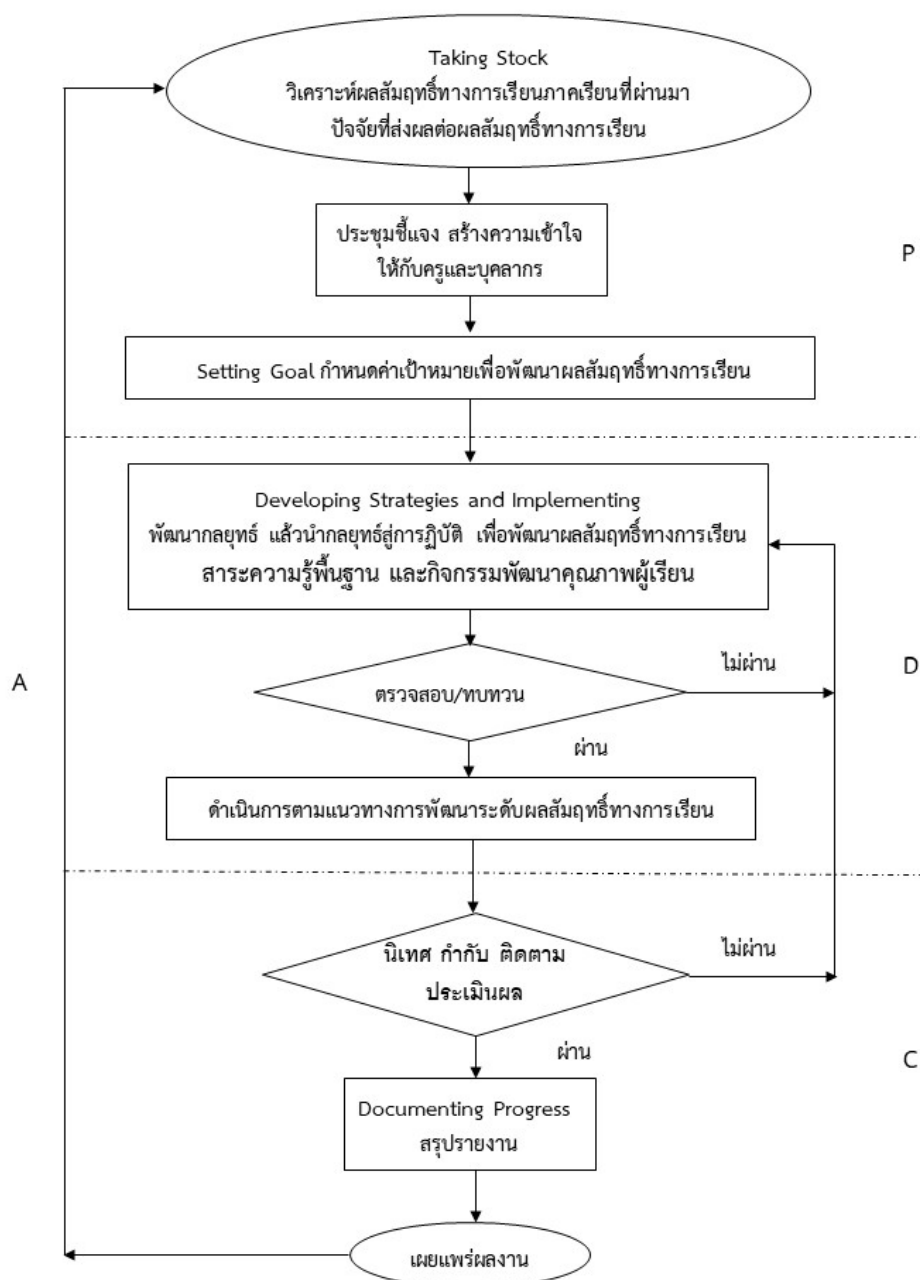
จากสมการถดถอยมาตรฐานเมื่อคะแนนปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีค่าเท่ากัน ถ้าคะแนนปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู เพิ่มขึ้น 1 คะแนน คาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน จะเพิ่มขึ้น 0.371 คะแนน

เมื่อคะแนนปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีค่าเท่ากัน ถ้าคะแนนปัจจัยความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน เพิ่มขึ้น 1 คะแนน คาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน จะเพิ่มขึ้น 0.187 คะแนน

ตอนที่ 3 แนวทางและผลการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ซึ่งมีผล

แนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีรายละเอียดตามแผนภาพ 3 และขั้นตอนการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

แผนภาพ 3 แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนที่ 1 Taking Stock วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาระดับของปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งตัวแปรปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือ ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความสัมพันธ์ (r_{xy}) = .165 เมื่อพบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันจึงนำไปวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Enter) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด คือพฤติกรรมการสอนของครู รองลงมาคือ ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน โดยมีค่าน้ำหนักในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .399 และ .280 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด คือสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยมีค่าน้ำหนักในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ -.007 จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด คือพฤติกรรมการสอนของครู รองลงมาคือ ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ดังนั้น ตัวแปรที่ต้องมีการส่งเสริมพัฒนา คือพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากเป็น ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินการประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจให้กับครูและบุคลากร เพื่อให้ทราบผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสิ่งที่ต้องวางแผนพัฒนา คือพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 Setting Goal กำหนดค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหาร ครู กศน. และบุคลากรทางการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยในการกำหนดเป้าหมายพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน มีการ

กำหนดค่าเป้าหมาย ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีค่าคะแนนเท่ากับ 59.99 ในการประชุมเพื่อตั้งค่าเป้าหมาย โดยค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา ส่วนพฤติกรรมการสอนของครู เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านพฤติกรรมการสอนของครู พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูผู้สอนให้เวลานอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เพื่ออธิบายเพิ่มเติมแก่นักศึกษา ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ครูผู้สอนเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักศึกษา ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ทำให้การเรียนมีประโยชน์ต่อนักศึกษา จากข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ได้นำมา ร่วมกันวิเคราะห์สิ่งที่ยังเป็นจุดที่ควรพัฒนา และการนำตั้งค่าเป้าหมายในการพัฒนาพฤติกรรม การสอนของครู ให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา และในด้านความพร้อมของสื่อ การเรียนการสอน จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้น พื้นฐาน ด้านความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน พบว่า สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชา วิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหายาก ไม่มีครู กศน. ที่จบสาขาวิชาโดยตรง ส่วนสื่อมีเพียง แบบเรียน จึงจำเป็นต้องรวบรวมสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และสื่อดิจิทัลที่นักศึกษาสามารถ เรียนรู้ได้ซ้ำ ๆ เรียนรู้ได้ตามความพร้อมของของนักศึกษา และเพื่อครูได้เลือกใช้ให้สอดคล้องกับ นักศึกษารายบุคคล ดังนั้น เป้าหมายคือการจัดทำเว็บไซต์เพื่อรวบรวมสื่อที่หลากหลายในแต่ละ รายวิชา ของสาระสาระความรู้พื้นฐาน เพื่อให้บริการทั้งครู กศน. และนักศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 Developing Strategies and Implementing พัฒนากลยุทธ์ แล้วนำ กลยุทธ์สู่การปฏิบัติพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้ตามค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนในขั้นตอนที่ 2 โดยการศึกษา วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย ของการจัดการเรียนการสอน ของ กศน. อำเภอสรรคบุรี กลยุทธ์การพัฒนาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐานจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นกลยุทธ์ของ กศน. อำเภอสรรคบุรี ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู กศน.

วิธีการ

1. พัฒนาครู กศน. ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. กำหนดให้มีครู กศน. ประจำวิชา สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น

3. ส่งเสริมให้ครู กศน. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

4. นิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาในการสอน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศูนย์สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสาระความรู้พื้นฐาน

วิธีการ

1. สร้างเว็บไซต์ศูนย์สื่อสาระความรู้พื้นฐาน

2. จัดทำระบบสารสนเทศสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้

3. พัฒนาห้องเรียนออนไลน์

4. จัดทำระบบคลังข้อสอบออนไลน์

กลยุทธ์ที่ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการเรียนรู้

วิธีการ

1. ทิวเข้สาระความรู้พื้นฐาน

2. ค่ายวิชาการสาระความรู้พื้นฐาน

3. พัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 Documenting Progress ประเมินผล ถอดบทเรียน รายงานโดยรวม เอกสารหลักฐานแสดงถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมาย โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เมื่อดำเนินการตามแนวทางพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วผู้วิจัยศึกษาผลการผลการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายละเอียดตามตาราง 14

ตาราง 14

ผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยรายวิชา สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สาระความรู้ พื้นฐาน รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย ภาคเรียนที่ 1/2559	คะแนนเฉลี่ย ภาคเรียนที่ 2/2559	คะแนนเฉลี่ย ภาคเรียนที่ 1/2560	ผลต่างของคะแนน เฉลี่ยรายวิชา ระหว่างภาคเรียนที่ 1/2559 กับ 1/2560
คณิตศาสตร์	54.21	60.80	66.00	+11.79
ภาษาอังกฤษ	57.67	52.25	58.53	+0.86
ภาษาไทย	67.15	68.40	68.00	+0.85
วิทยาศาสตร์	60.94	64.80	65.00	+4.06
รวมเฉลี่ย	59.99	61.56	64.38	+4.39

จากตาราง 14 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สาระความรู้พื้นฐาน ของศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยรวมเท่ากับ 59.99 คะแนน ชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยรวมเท่ากับ 61.56 คะแนน และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 64.38 คะแนน ซึ่งจะเห็นได้ว่าคะแนนในภาพรวมภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สูงขึ้น เท่ากับ 4.39 คะแนน โดยรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุด เท่ากับ 11.79 คะแนน ส่วนรายวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด เท่ากับ 0.85 คะแนน

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมเพิ่มขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หาความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หาแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลของค่าคะแนนเฉลี่ยหลังจากการใช้แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,791 คน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน นำมาคำนวณสัดส่วนตามประชากรที่ลงทะเบียนเรียนสาระความรู้พื้นฐาน ในแต่ละรายวิชาคือภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ให้ครบตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และเอกสารแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบ Enter การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อม

ในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน การบริการของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ปัจจัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือ ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความสัมพันธ์ (r_{xy}) = .165 เมื่อพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันจึงนำไปวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Enter) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด คือพฤติกรรมการสอนของครู (X_5) รองลงมาคือ ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน (X_7) โดยมีค่าน้ำหนักในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .399 และ .280 ตามลำดับ ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปคะแนนดิบ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.773 + .399 (\text{พฤติกรรมการสอนของครู } X_5) + .280 (\text{ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน } X_7)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .371 (\text{พฤติกรรมการสอนของครู } X_5) + .187 (\text{ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน } X_7)$$

3. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สารความรู้พื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 Taking Stock วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนที่ 2 Setting Goal กำหนดค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนที่ 3 Developing Strategies and Implementing พัฒนากลยุทธ์ แล้วนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ คือ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู กศน. กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศูนย์สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสารความรู้พื้นฐาน กลยุทธ์ที่ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 4 Documenting Progress ประเมินผล ถอดบทเรียน รายงานโดยรวบรวมเอกสารหลักฐานแสดงถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมาย โดยเปรียบเทียบผลการค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สารความรู้พื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยรวมเท่ากับ 55.99 คะแนน ชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยรวมเท่ากับ 61.56 คะแนน และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 64.38 คะแนน ซึ่งจะเห็นได้ว่าคะแนนในภาพรวมภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สูงขึ้น เท่ากับ 4.39 คะแนน โดยรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุด เท่ากับ 11.79 คะแนน ส่วนรายวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด เท่ากับ 0.85 คะแนน ดังนั้น

แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมเพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่สรุปไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา กำหนดไว้ว่าครูและนักศึกษาต้องวางแผนการเรียนรู้รายบุคคลร่วมกันให้ครบทั้งหลักสูตร โดยมีรูปแบบการเรียนรู้แบบพบกลุ่ม มีระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง โดยในการพบกลุ่มจะเป็นการสอนเนื้อหาที่ยาก มีการจัดกระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทดสอบความรู้ พัฒนาการเรียนรู้รายบุคคล หลังจากการพบกลุ่มนักศึกษาจะเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อ แหล่งเรียนรู้ ทำใบงาน แบบฝึกหัด โครงการตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา แนะนำ ติดตามช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคลในการเรียนรู้ระหว่างเวลาที่ไม่ได้มาพบกลุ่ม ทำให้พฤติกรรมการสอนของครูที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นรายบุคคล จึงทำให้นักศึกษาให้ความสำคัญของพฤติกรรมการสอนของครู ทั้งการพบกลุ่มและเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ จึงมีความคิดเห็นว่าการพฤติกรรมการสอนเป็นระดับปัจจัยในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) พงศ์ไกร วรรณตรง (2555) สุภาพร คำรศ (2555) กิติ ครองบุญ (2555) สุรวีทย์ พลมณี (2557) เจษฎาภรณ์ อันแก้ว (2557) สุรวีทย์ พลมณี (2557) จตุพร วงศ์ไชย (2557) ชนิตา ยอดสาลี (2559) ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) ภาณิตตา วงศ์ขจร (2560)

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ให้ความรู้ ครูมีความเข้าใจเรื่องของหลักสูตร และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดี เป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน รู้ถึงแนวการสอน ขั้นตอน และการแก้ปัญหาในการสอนที่ดี มีการสอนที่มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพทั่วไปของนักศึกษารายบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งอายุ อาชีพ พื้นฐานความรู้ สภาพการอยู่อาศัย รวมทั้งครูมีความศรัทธาต่อการประกอบอาชีพครู จึงทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ประสบการณ์ที่ดี ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ

คุณธรรม เจตคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี จึงทำให้พฤติกรรมการสอนของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1976: 139) Klausmier (1985: 45) ที่กล่าวว่าคุณภาพของการสอนของครู คุณลักษณะของผู้สอน พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยการบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การให้การเสริมแรงของครู การชี้แนะ การได้รับคำแนะนำ ที่มีต่อผู้เรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการให้ผู้เรียนรู้ผลว่าผู้เรียนกระทำการเรียนรู้อย่างถูกต้องหรือไม่ ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง หรือพัฒนาการเรียนรู้อย่างไร ในเรื่องใด ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี ดังนั้นพฤติกรรมการสอนของครู จึงมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกล้า จักทอน (2553) กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) เบญจกมล สังข์ศิริ (2555) ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559) Yayan and Berberoglu (2004: 87-107) ที่พบว่าพฤติกรรมการสอนของครู คุณลักษณะของครูผู้สอน วิธีการสอนของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่ระดับ .05

ส่วนตัวแปรด้านความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากตามหลักสูตรระบุว่าครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ เพราะมีระยะเวลาในการมาพบกลุ่มกับครู เพียงสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง นอกนั้นนักศึกษาต้องเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก สื่อจึงมีความสำคัญต่อการเรียนของนักศึกษา โดยครู และนักศึกษา สามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือเลือกใช้ นำสื่อต่าง ๆ และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Bell and Akroyd (2005) ที่พบว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) และ ปัญญา กันเกตุ (2558) ที่พบว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ขั้นตอนของพัฒนา จัดหา ส่งเสริม ตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ครู และสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านวิชาการ โดยใช้การบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับวงจรการบริหารงานคุณภาพเต็มมิ่ง PDCA และแนวคิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แนวคิด “Empowerment Approach และ Theory- Driven Approach สุพักตร์ พิบูลย์ (2560: ออนไลน์) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู กศน. กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศูนย์สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล สารความรู้พื้นฐาน และกลยุทธ์ที่ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ในการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลการดำเนินการโครงการกิจกรรมทั้ง 3 กลยุทธ์ พบว่า การพัฒนาความสามารถของครู

กศน. ในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับข้อเสนอจากการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (2556) ที่มีข้อเสนอว่าสถานศึกษาและครู ควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคะแนนสูงขึ้น โดยเฉพาะในหมวดวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องพัฒนาสิ่งต่อไปนี้อีก คือ พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการสอน ให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารต้องมีการนิเทศการสอน นำผลการนิเทศมาปรับปรุงสอนอย่างต่อเนื่องและมีการประเมินหลักสูตรนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอยู่เสมอ จากผลการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สูงกว่าภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการ ตามปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจะต้องกำหนดแบบแผนวิชาการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553: 8) โดยเฉพาะการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ต้องอาศัยการบริหารงานวิชาการที่มุ่งปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ (ลีวัชร ตาวงค์. 2558: 653-654) และสอดคล้องกับนิติย์ โรจน์รัตนวาณิชย์ (2556: 60-64) ประภาภรณ์ วงศ์แพทย์ (2558: 214-233) และสาวิตรี ศรีระบุตร (2559: 93-103) ที่มีแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งในด้านการกำหนดกลยุทธ์ ขั้นตอนในการพัฒนาครู สื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรมีพัฒนาครู ให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียน เน้นให้มีการใช้สื่อ

เทคโนโลยีดิจิทัลประกอบการเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน

2. จากการศึกษาาระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีข้อที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสุดท้ายซึ่งควรนำมาพัฒนา ปรับปรุงให้เพียงพอ และดีขึ้น ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดบริการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ อย่างเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดสวัสดิการ ความช่วยเหลือ เช่น ทุนการศึกษา ทุนกู้ยืม ให้แก่นักศึกษาที่มีความจำเป็นไว้อย่างเพียงพอ และการปรับปรุงห้องเรียนให้มีอากาศและอุณหภูมิภายในห้องเรียนที่เหมาะสม

3. จากผลการศึกษาาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาตัวผู้เรียน ดังนี้ ควรพัฒนาปรับปรุงปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ให้กับผู้เรียน โดยเริ่มตั้งแต่การแนะแนวในการเรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตลอดหลักสูตร เช่น ให้กับผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความมุ่งมั่นในการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง โดยให้ผู้ประสบความสำเร็จในการศึกษา เล่าประสบการณ์เพื่อเป็นแรงบันดาลใจ และทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีการชี้แจงขั้นตอนในการเรียนตามหลักสูตร วัตถุประสงค์ หรือรายวิชาที่จะเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในการเรียน และปลูกฝังความรับผิดชอบในการเรียน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนรายบุคคลสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับอื่น ๆ และทุกสาระการเรียนรู้
2. ควรนำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้กับระดับอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ (2547). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
ปกรณศิลป์ พรินต์ติ้ง
- กรรณิการ์ ภรณ์รัตน์ (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 และชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา .รายงานการวิจัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กิตติมา ปรีดีดิลก (2545). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพาพัฒนา.
- เกล้า จักทอน. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 .วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- โชคก ปัญญาวรานันท์. (2556). การพัฒนานโยบายการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลทางบวกต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิตารีย์ สุโธ๊ะ (2559).การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
การศึกษานอกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐวรีย์ ประยูรวรรณ. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล. (2555). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม
ศึกษา เขต 3 เฉพาะจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- เดชา ลุนาวงศ์. (2546). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต
ปริญญาโท . วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิศนา ขมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.

- นิตย์ ไรจน์รัตนวาณิช. (2556). แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี. นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- นิรมล บุญรักษา. (2555). ผลการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสาระงานบ้าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าข้าม จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 9(43): 223.
- ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโทของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2554. รายงานการวิจัยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธัญญา ธรรมมิกุล. (2551). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการขาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนอรรธวิทยพัฒน์วิทยาการ .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธวัชชัย ตั้งอุทัยเรือง. (2557). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- เบญจกมล สังข์ศิริ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภาภรณ์ วงศ์แพทย์. (2558). ยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา,
- ปรียา ทวนทอง. (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญา ชูช่วย. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พงศ์ไกร วรรณตรง. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้าอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรศรี พุธานนธ์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ .การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- เพ็ญแข ดวงขวัญ. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวด วิชาพื้นฐานของ นักศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์*
- ราชกิจจานุเบกษา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (ราชกิจจานุเบกษา) เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก วันที่ 24 สิงหาคม 2550.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553. เล่ม 127 ตอนที่ 23ก. หน้า 22-27.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่งภรณ์ กล้ายประยงค์. (2555). *การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 เฉพาะจังหวัดนนทบุรี . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- รุ่งรัชดาพร เวหชาติ. (2551). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.สงขลา: นำเข้าป้ายโฆษณา.
- เรณูภา หนูวัฒนา. (2551). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในเขต ภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- ลี้วัชร ตาวงค์. (2558). *การพัฒนาคู่ประกอบการบริหารงานวิชาการที่มีผลต่อการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.*
- วิภา ทองหง่า. (2554). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ดุษฎี นิพนธ์ การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

- วิมล เดชะ. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. สงขลา: สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศศิธร สุริยา . (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเมืองเชียงใหม่ .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร-มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมชาย ชูเลิศ. (2553). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สมรักษ์ รินรุต .(2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสำนักงานเขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สาวิตรี ศรีวะบุตร. (2559). การบริหารงานวิชาการที่สัมพันธ์กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภานายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพฯ: สภานายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2557). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม. กรุงเทพฯ สำนักงานฯ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2555). พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2560). รายงานผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาระบบการทดสอบ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561).

สุพัชชา ประเสริฐ. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องร่างกายมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ Backward Design. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สุพักตร์ พิบูลย์. (2560). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/blog/sur001/278591> (วันที่ค้นข้อมูล: 24 มกราคม 2560).

สุภาพร คำรศ . (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา . การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุมาลี รามัญ. (2553). งานวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.

หฤษฎ์ เลิศอนันตกร. (2554) . ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อริยา คูหา และบัญญัติ ยงย่วน .(2547).ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี .รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

อำนวย มีสมทรัพย์. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. พระนครศรีอยุธยา: ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- อุทุมพร จามรมานและคณะ (2553). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 24402 เล่ม 1 หน่วยที่ 2. ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- Bell,P.D.,& Akroyd,D .(2006). Can factors related to self-regulated learning predict learning achievement in undergraduate asynchronous Web-based courses ? *Perspectives on Psychological Science*.2,396-403
- Bloom, Benjamins. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Gagne, R. M & Briggs, L. (1979). *Principles of Instructional Design*. Holt, Rinehart and Winston.
- James Forest and Kevin Kinser. (2002). *Higher Education in the United States : An Encyclopedia*. (Oxford : ABC-CLIO, 2002), 1.
- Klausmeier, H. J. (1985). *Educational Psychology*. (4th ed.). New York: Happer and Row.
- Lai, Po Yin Miranda and Chan,Kwok Wai. (2005). A structural model of conceptions of learning, achievement motivation and learning strategies of Hong Kong teacher education students
- McCorry, R., Zhang, C., Francis, A. P., & Young, S. (2009). *Factors in the achievement of preservice elementary teachers in mathematics classes*. Proceedings of the Psychology of Mathematics Education North America (PME-NA) Conference, Atlanta, GA.
- Von Secker C. (2004). Science achievement in social context: Analysis from national assessment of educational progress. *Journal of educational research*. 98(2), 67-77.
- Yayan, B.,& Berberoglu G. (2004). A re-analysis of the TIMSS 1999 mathematics assessment data of the Turkish students. *Studies in Education Evaluation*. 30(1), 87-107.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1. นายจิราวุฒิ เปล่งศรีรัตน์ ผู้อำนวยการ (เชี่ยวชาญ) สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร
2. นายพานิช ศรีงาม ผู้อำนวยการ (เชี่ยวชาญ) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ดร.จิตตรา มาคะผล ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ดุษฎีบัณฑิต การศึกษาตลอดชีวิต และการพัฒนามนุษย์ ความเชี่ยวชาญ การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต
4. ดร.จรัสศรี หัวใจ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา
5. นางจันทน์ กิ่งไทรงาม ครู (ชำนาญการพิเศษ) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ความเชี่ยวชาญ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการวิจัย

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถาม
2. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม ค่าอำนาจจำแนก (r)
และค่าความเชื่อมั่น (α)

ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ $\alpha = 0.93$					
1.1	1.00	.63	1.6	0.80	.56
1.2	1.00	.47	1.7	0.80	.41
1.3	0.60	.35	1.8	1.00	.45
1.4	0.80	.51	1.9	1.00	.60
1.5	0.60	.67			
ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
2. เจตคติต่อการเรียน $\alpha = 0.81$					
2.1	1.00	.60	2.5	0.80	.31
2.2	0.80	.48	2.6	0.80	.50
2.3	0.60	.55	2.7	1.00	.38
2.4	0.80	.59			
ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
3. ความพร้อมในการเรียน $\alpha = 0.79$					
3.1	0.80	.47	3.6	0.60	.59
3.2	0.60	.66	3.7	0.80	.65
3.3	0.80	.84	3.8	0.60	.57
3.4	1.00	.70	3.9	0.80	.60
3.5	0.60	.81			

ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
4. ความรับผิดชอบในการเรียน $\alpha = 0.90$					
4.1	1.00	.58	4.6	0.90	.45
4.2	1.00	.63	4.7	0.80	.61
4.3	0.80	.34	4.8	0.80	.48
4.4	0.60	.43			
4.5	0.60	.37			
ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
5. พฤติกรรมการสอนของครู $\alpha = 0.81$					
5.1	1.00	.30	5.9	0.80	.43
5.2	1.00	.61	5.10	1.00	.64
5.3	0.60	.69	5.11	0.80	.69
5.4	0.60	.61	5.12	0.80	.61
5.5	0.80	.58	5.13	1.00	.33
5.6	0.60	.53	5.14	1.00	.58
5.7	0.80	.68	5.15	0.80	.88
5.8	1.00	.61	5.16	0.60	.74
ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
6. การบริการของสถานศึกษา $\alpha = 0.93$					
6.1	1.00	.58	6.5	0.90	.70
6.2	0.90	.47	6.6	0.90	.47
6.3	0.80	.41	6.7	0.80	.51
6.4	0.80	.73	6.8	1.00	.52

ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
7. ความพร้อมของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน $\alpha = 0.90$					
7.1	0.60	.57	7.5	1.00	.81
7.2	0.80	.38	7.6	1.00	.59
7.3	0.80	.72	7.7	0.80	.73
7.4	0.80	.84	7.8	0.60	.72
ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
8. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา $\alpha = 0.78$					
8.1	0.80	.40	8.5	0.80	.43
8.2	0.80	.40	8.6	1.00	.34
8.3	1.00	.43	8.7	0.80	.70
8.4	0.60	.34			
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ $\alpha = 0.95$					

ตาราง ดัชนีความสอดคล้องของแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
ศรีราชา จังหวัดชลบุรี

หัวข้อความสอดคล้องของแนวทาง	ความสอดคล้องของแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					ค่าความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	
ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	0.80
แนวคิดการบริหารงานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ขั้นตอนที่ 1 Taking Stock วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา	+1	+1	+1	0	+1	0.80
ขั้นตอนที่ 2 Setting Goal กำหนดค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
ขั้นตอนที่ 3 Developing Strategies and Implementing พัฒนานกลยุทธ์ แล้วนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ	0	+1	+1	+1	+1	0.80
ขั้นตอนที่ 4 Documenting Progress ประเมินผล ถอดบทเรียน รายงานโดยรวบรวมเอกสารหลักฐานแสดงถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมาย	+1	+1	0	+1	+1	0.80
รวมเฉลี่ย	0.83	1	0.67	0.83	1	0.87

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

กศน.อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ ...ตารางวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาพรวม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

กศน.อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ที่	รายวิชา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	ค่าเฉลี่ย รายละเอียด
สาระทักษะการเรียนรู้					
1	ทักษะการเรียนรู้	-	60.41	69.90	
	รวมเฉลี่ย	0.00	60.41	69.90	65.15
สาระความรู้พื้นฐาน					
2	ภาษาไทย	69.63	67.15	70.60	
3	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	68.44	57.67	55.67	
4	คณิตศาสตร์	64.00	54.21	60.27	
5	วิทยาศาสตร์	68.70	60.94	63.31	
	รวมเฉลี่ย	67.69	59.99	62.46	63.38
สาระการประกอบอาชีพ					
6	ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	71.30	65.81	68.97	
7	ทักษะการพัฒนาอาชีพ	56.00	58.26	67.56	
8	พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	0.00	62.51	61.18	
	รวมเฉลี่ย	63.65	62.19	65.90	63.91
สาระทักษะการดำเนินชีวิต					
9	เศรษฐกิจพอเพียง	77.64	66.01	69.26	
10	สุขศึกษา พลศึกษา	71.00	72.73	68.25	
11	ศิลปศึกษา	0.00	63.06	68.38	
	รวมเฉลี่ย	74.32	67.26	68.63	70.07
สาระการพัฒนาสังคม					
12	สังคมศึกษา	66.00	54.27	63.33	
13	ศาสนาหน้าที่พลเมือง	-	72.62	66.44	
14	การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	-	58.97	66.71	
	รวมเฉลี่ย	66.00	61.95	65.49	64.48

จากตารางพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กศน.อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม สาระทักษะการดำเนินชีวิต มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด เท่ากับ 70.07 รองลงมาสาระทักษะการเรียนรู้ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 65.15 รองลงมาสาระการพัฒนาสังคม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 64.48 รองลงมา รองลงมาสาระการประกอบอาชีพ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 64.48 ส่วนสาระความรู้พื้นฐาน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุด เท่ากับ 63.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายระดับการศึกษา พบว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่ เท่ากับ 59.99

ตารางที่ ... ตารางวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559
กศน.อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ที่	รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนผู้ ลงทะเบียน	คะแนน เฉลี่ย
สาระทักษะการเรียนรู้				
1	ทร11001	ทักษะการเรียนรู้	-	-
รวมเฉลี่ย			0.00	0.00
สาระความรู้พื้นฐาน				
2	พท11001	ภาษาไทย	71	69.63
3	พต11001	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	64	68.44
4	พค11001	คณิตศาสตร์	2	64.00
5	พว11001	วิทยาศาสตร์	72	68.70
รวมเฉลี่ย			209	67.69
สาระการประกอบอาชีพ				
6	อช11001	ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	71	71.30
7	อช11002	ทักษะการพัฒนาอาชีพ	2	56.00
8	อช11003	พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	-	-
รวมเฉลี่ย			73	63.65
สาระทักษะการดำเนินชีวิต				
9	ทช11001	เศรษฐกิจพอเพียง	72	77.64
10	ทช11002	สุขศึกษา พลศึกษา	1	71.00
11	ทช11003	ศิลปศึกษา	-	-
รวมเฉลี่ย			73	74.32
สาระการพัฒนาสังคม				
12	สค11001	สังคมศึกษา	2	66.00
13	สค11002	ศาสนาหน้าที่พลเมือง	-	-
14	สค11003	การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	-	-
รวมเฉลี่ย			2	66.00

จากตารางพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กศน.อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สาระทักษะการดำเนินชีวิต มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด เท่ากับ 74.32 รองลงมา สาระความรู้พื้นฐาน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 67.69 รองลงมาสาระการพัฒนาสังคม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 66.00 รองลงมาสาระการประกอบอาชีพ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 63.65 ส่วนสาระทักษะการเรียนรู้ไม่มีผู้ลงทะเบียนในเทอมนี้

ตารางที่ ... ตารางวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กศน.อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ที่	รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนผู้ ลงทะเบียน	คะแนนเฉลี่ย
สาระทักษะการเรียนรู้				
1	ทร21001	ทักษะการเรียนรู้	118	60.41
		รวมเฉลี่ย	118	60.41
สาระความรู้พื้นฐาน				
2	พท21001	ภาษาไทย	864	67.15
3	พต21001	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	22	57.67
4	พค21001	คณิตศาสตร์	34	54.21
5	พว21001	วิทยาศาสตร์	871	60.94
		รวมเฉลี่ย	1,791	59.99
สาระการประกอบอาชีพ				
6	อช21001	ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	854	65.81
7	อช21002	ทักษะการพัฒนาอาชีพ	170	58.26
8	อช21003	พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	89	62.51
		รวมเฉลี่ย	1,113	62.19
สาระทักษะการดำเนินชีวิต				
9	ทช21001	เศรษฐกิจพอเพียง	1015	66.01
10	ทช21002	สุขศึกษา พลศึกษา	15	72.73
11	ทช21003	ศิลปศึกษา	20	63.06
		รวมเฉลี่ย	1,050	67.89
สาระการพัฒนาสังคม				
12	สค21001	สังคมศึกษา	25	54.27
13	สค21002	ศาสนาหน้าที่พลเมือง	18	72.62
14	สค21003	การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	91	58.97
		รวมเฉลี่ย	134	61.95

จากตารางพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กศน.อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สาระทักษะการดำเนินชีวิต มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุดเท่ากับ 67.89 รองลงมาสาระการประกอบอาชีพ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 62.19 รองลงมาสาระการพัฒนาสังคม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 61.95 รองลงมา สาระทักษะการเรียนรู้ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 60.41 ส่วนสาระความรู้พื้นฐาน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุดเท่ากับ 59.99

ตารางที่ ... ตารางวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กศน.อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชลบุรี

ที่	รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนผู้ ลงทะเบียน	คะแนนเฉลี่ย
สาระทักษะการเรียนรู้				
1	ทร31001	ทักษะการเรียนรู้	50	69.90
		รวมเฉลี่ย	50	69.90
		สาระความรู้พื้นฐาน		
2	พท31001	ภาษาไทย	1,186	70.60
3	พต31001	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	28	55.67
4	พค31001	คณิตศาสตร์	24	60.27
5	พว31001	วิทยาศาสตร์	1,193	63.31
		รวมเฉลี่ย	2,431	62.46
สาระการประกอบอาชีพ				
6	อช31001	ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	1,172	68.97
7	อช31002	ทักษะการพัฒนาอาชีพ	62	67.56
8	อช31003	พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	28	61.18
		รวมเฉลี่ย	1,262	65.90
สาระทักษะการดำเนินชีวิต				
9	ทช31001	เศรษฐกิจพอเพียง	1,219	69.26
10	ทช31002	สุขศึกษา พลศึกษา	15	68.25
11	ทช31003	ศิลปศึกษา	1,177	68.38
		รวมเฉลี่ย	2411	68.63
สาระการพัฒนาสังคม				
12	สค31001	สังคมศึกษา	14	63.33
13	สค31002	ศาสนาหน้าที่พลเมือง	14	66.44
14	สค31003	การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	30	66.71
		รวมเฉลี่ย	58	65.49

จากตารางพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กศน.อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชลบุรี สาระทักษะการเรียนรู้ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด เท่ากับ 69.90 รองลงมา สาระทักษะการดำเนินชีวิต มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 68.63 รองลงมาสาระการประกอบอาชีพ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 65.90 รองลงมาสาระการพัฒนาสังคม

```

/VARIABLES=VAR00006 VAR00079 VAR00080 VAR00081 VAR00082 VAR00083 VAR00084 VAR000
85 VAR00086 VAR00087 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.

```

[DataSet1] H:\ข้อมูลชลบุรี\spss1.sav

[illegible]

X6	Pearson Correlation	.025	.339**	.429**	.496**	.452**	.631**	1	.749**	.706**	.795**
	Sig. (2-tailed)	.643	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
X7	Pearson Correlation	-.026	.307**	.356**	.439**	.420**	.587**	.749**	1	.805**	.786**
	Sig. (2-tailed)	.637	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000	.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
X8	Pearson Correlation	-.023	.320**	.388**	.445**	.418**	.593**	.706**	.805**	1	.785**
	Sig. (2-tailed)	.671	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.000
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327
X	Pearson Correlation	.065	.699**	.775**	.803**	.773**	.782**	.795**	.786**	.785**	1
	Sig. (2-tailed)	.228	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	
	N	327	327	327	327	327	327	327	327	327	327

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Regression

[DataSet1] H:\ข้อมูล\spss1.sav

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	X, X1, X4, X5, X2, X3, X6, X8 ^a		. Enter

a. Tolerance = .000 limits reached.

b. Dependent Variable: คะแนนเฉลี่ย

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.236 ^a	.056	.033	.57518

a. Predictors: (Constant), X, X1, X4, X5, X2, X3, X6, X8

b. Dependent Variable: คะแนนเฉลี่ย

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6.542	8	.818	2.472	.013 ^a
	Residual	110.497	319	.331		
	Total	117.039	327			

a. Predictors: (Constant), X, X1, X4, X5, X2, X3, X6, X8

b. Dependent Variable: คะแนนเฉลี่ย

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1.773	.299		5.930	.000
	X1	.043	.119	.043	.365	.716
	X2	.083	.129	.079	.638	.524
	X3	.153	.138	.145	1.109	.268
	X4	.080	.122	.082	.651	.516
	X5	.399	.119	.371	3.350	.001
	X6	.068	.128	.078	.535	.593
	X8	-.007	.133	-.009	-.052	.959

a. Dependent Variable: คะแนนเฉลี่ย

Excluded Variables^b

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	X7	-.928 ^a	-.508	.612	-.028	.001

a. Predictors in the Model: (Constant), X, X1, X4, X5, X2, X3, X6, X8

b. Dependent Variable: คะแนนเฉลี่ย

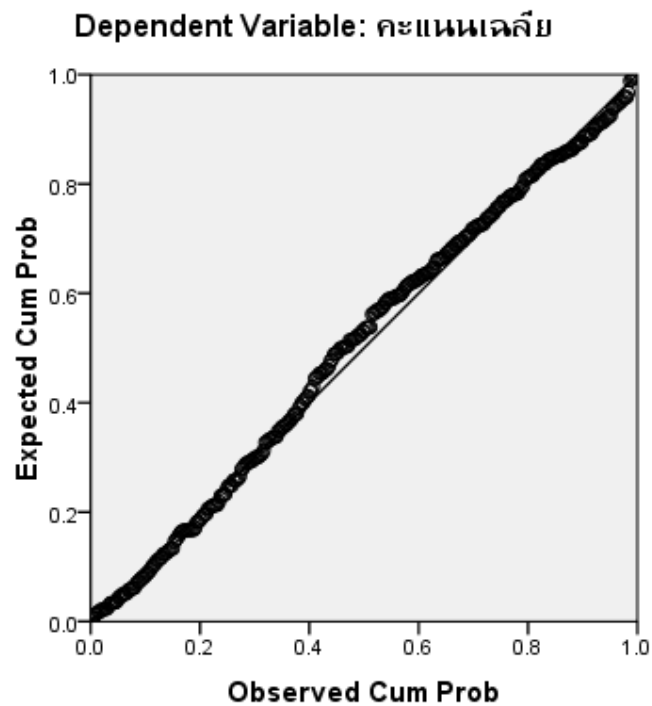
Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	2.1455	3.2378	2.5347	.13830	327
Residual	-1.42187	1.68463	.00000	.56841	327
Std. Predicted Value	-2.814	5.084	.000	1.000	327
Std. Residual	-2.472	2.929	.000	.988	327

a. Dependent Variable: คะแนนเฉลี่ย

Charts

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถาม

การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้นขอให้นักศึกษาพิจารณา ข้อคำถามแต่ละข้อคำถามโดยละเอียด ซึ่งคำตอบของท่าน ทุกข้อมีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาผลครั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับนักศึกษาต่อไป จึงขอความกรุณานักศึกษา ตอบคำถามตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ มี

ความหมายดังนี้

ตอบ	5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ตอบ	4	หมายถึง	เห็นด้วย
ตอบ	3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ตอบ	2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ตอบ	1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 1 : แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับท่าน

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. รหัสนักศึกษา.....
3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
4. อายุ ☐ 15 - 25 ปี ☐ 26 - 35 ปี ☐ 36 - 45 ปี ☐ 46 ปีขึ้นไป
5. สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง
6. ที่พักอาศัย ☐ บ้านของตนเอง ☐ บ้านของบิดามารดา ☐ บ้านญาติ ☐ บ้านเพื่อน
☐ หอพัก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
7. การใช้เวลาเดินทางมาเรียนในแต่ละสัปดาห์ ☐ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ☐ 1-2 ชั่วโมง ☐ 3-4 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 4 ชั่วโมง

ตอนที่ 2 : ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่องระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียน

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
1.1	นักศึกษาตั้งใจมาเรียน กศน. เพราะต้องการมีความรู้					
1.2	นักศึกษาตั้งใจเรียนให้ได้ผลการเรียนดี เพราะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับตนเองในการประกอบอาชีพ					
1.3	นักศึกษาจะไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียนแม้ว่าบทเรียนจะมีเนื้อหายากเพียงใด					
1.4	นักศึกษาคิดว่างานจะสำเร็จลุล่วงได้ต้องขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นและความพยายาม					
1.5	เมื่อนักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนจะยอมรับ ตั้งใจ และพยายามมากขึ้น					
1.6	นักศึกษาเชื่อว่าเมื่อพยายามเต็มที่แล้วจะประสบผลสำเร็จ					
1.7	นักศึกษาใฝ่ฝันที่จะมีอนาคตก้าวไกล					
1.8	นักศึกษาจะไม่ลี้เลื่อยเมื่อต้องตัดสินใจในเรื่องของการเรียนให้สำเร็จ					
1.9	เมื่อนึกถึงความสำเร็จในอนาคตนักศึกษจะพยายามเอาชนะ					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	อุปสรรคต่าง ๆ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย					
2. เจตคติต่อการเรียน						
2.1	นักศึกษาสนใจที่จะมาเรียน กศน.ด้วยตนเองโดยไม่มีใครบังคับ					
2.2	นักศึกษารู้สึกสนุกสนาน เมื่อมาเข้าเรียนในทุกสัปดาห์ที่มีการเรียน หรือร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอน					
2.3	นักศึกษาชอบศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากตำรา					
2.4	นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ การเรียนรู้					
2.5	นักศึกษาปรารถนาจะมีอาชีพที่ดีจึงตั้งใจเรียน					
2.6	นักศึกษามีการวางแผนและปฏิบัติตามกรอบในแต่ละภาคเรียน					
2.7	นักศึกษาสามารถแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียนได้อย่างเหมาะสม					
3. ความพร้อมในการเรียน						
3.1	นักศึกษาไม่มีปัญหาในการเดินทางมาพบกลุ่ม					
3.2	นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อได้รับมอบหมายจากกลุ่มเพื่อน					
3.3	นักศึกษาเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง					
3.4	นักศึกษามีความอดทนในการทำงานยากๆ ได้เป็นเวลานาน					
3.5	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมในการเรียนการสอน					
3.6	นักศึกษาหมั่นฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ในการเรียนรู้					
3.7	นักศึกษาจะเข้าเรียนตรงตามเวลาเสมอ					
3.8	เมื่อเลิกเรียนนักศึกษาจะใช้เวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ทาง การเรียนกับเพื่อน					
3.9	หากมีข้อสงสัยในการเรียน จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4. ความรับผิดชอบในการเรียน						
4.1	นักศึกษาทำใบงานด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ					
4.2	ถ้าทำแบบฝึกที่ครูมอบหมายไม่ได้ นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากครูผู้สอน					
4.3	งานทุกอย่างที่นักศึกษาทำจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้เป็นอย่างดี					
4.4	นักศึกษามีความมั่นใจในความสามารถของตนเองว่าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผล					
4.5	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ จะทำอย่างเต็มที่ความสามารถและส่งตามกำหนดเวลา					
4.6	นักศึกษาจะอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละสัปดาห์					
4.7	นักศึกษาจะจดบันทึกและทบทวนบทเรียนทุกครั้งหลังจากเรียนเสร็จ					
4.8	เมื่อมีเวลาว่างนักศึกษาจะใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
5. พฤติกรรมการสอนของครู						
5.1	ผู้สอนได้ชี้แจงโครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และเงื่อนไขการจบหลักสูตร					
5.2	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียน					
5.3	ครูผู้สอนแนะนำสื่อ แหล่งเรียนรู้ที่จะศึกษาเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการเรียนทุกรายวิชา					
5.4	ครูผู้สอนเตรียมการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาเป็นอย่างดี					
5.5	ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
5.6	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปราย แสดงความเห็น อย่างเต็มที่					
5.7	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและกิจกรรมหลากหลายเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้					
5.8	นักศึกษามีโอกาสซักถามปัญหาต่าง ๆ เมื่อมีข้อสงสัย ไม่เข้าใจบทเรียนโดยครูผู้สอนรับฟัง และตอบข้อสงสัยอย่างตั้งใจ					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5.9	ครูผู้สอนสามารถอธิบาย ยกตัวอย่างและมีเทคนิคการสอนให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดี					
5.10	ครูผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำ ดูแลช่วยเหลือช่วยเหลือนักศึกษา					
5.11	ครูผู้สอนให้เวลานอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เพื่ออธิบายเพิ่มเติมแก่นักศึกษา					
5.12	ผู้สอนเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักศึกษา ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ทำให้การเรียนมีประโยชน์ต่อนักศึกษา					
5.13	ครูผู้สอนใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา					
5.14	ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน					
5.15	ครูผู้สอนนำผลการวัดผลประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียน					
5.16	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนเอง					
6. การบริการของสถานศึกษา						
6.1	ห้องสมุดมีเอกสารและหนังสือให้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ					
6.2	ห้องสมุดมีหนังสือ สื่อที่พร้อมให้บริการในการศึกษาค้นคว้า					
6.3	มีครูหรือบรรณารักษ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด เพื่อการศึกษาค้นคว้า					
6.4	สถานศึกษาจัดบริการตรวจสอบสภาพภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
6.5	สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ ความช่วยเหลือ เช่น ทุนการศึกษา ทุนกู้ยืมให้แก่นักศึกษาที่มีความจำเป็นไว้อย่างเพียงพอ					
6.6	นักศึกษาได้รับบริการ คำแนะนำ การดูแลช่วยเหลือด้านการเรียนอย่างทั่วถึง					
6.7	สถานศึกษาให้บริการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนอย่างสะดวกรวดเร็ว					
6.8	สถานศึกษาให้บริการตรวจสอบผลการเรียนที่สะดวกรวดเร็ว					
7. ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน						
7.1	มีสื่อที่สอดคล้องกับรายวิชา					
7.2	สื่อเพียงพอต่อนักศึกษา					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7.3	นักศึกษาได้รับหนังสือแบบเรียนครบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน					
7.4	สถานศึกษาจัดบริการสื่อที่สอดคล้องกับนักศึกษาแต่ละคน					
7.5	สถานศึกษาให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าหาความรู้					
7.6	สถานศึกษาให้บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ อย่างเพียงพอ					
7.7	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
7.8	มีการสอนเสริม โดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการเนื้อหา เฉพาะรายวิชานั้น ๆ					
8. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา						
8.1	ห้องเรียนมีความสว่างเพียงพอ เหมาะสมกับการเรียน กิจกรรมการ เรียนการสอน					
8.2	อากาศและอุณหภูมิภายในห้องเรียนเหมาะสม					
8.3	โต๊ะและเก้าอี้ เหมาะสมและเพียงพอกับนักศึกษา					
8.4	ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่มาเรียนในแต่ละ สัปดาห์					
8.5	ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบ					
8.6	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้					
8.7	มีป้ายนิเทศการให้ความรู้ในรายวิชาที่เรียน					

ภาคผนวก จ

เอกสารแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา
จังหวัดชลบุรี

เอกสารแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา
จังหวัดชลบุรี

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา
สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช 2545 ที่กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ถือเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของหน่วยงาน กศน.ที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาสำหรับประชาชนที่ ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษา ให้มีความรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้เห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดทำเอกสารแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เล่มนี้ จึงมีความมุ่งหวังว่าจะเป็นประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คณะผู้จัดทำขอน้อมรับด้วยความขอบคุณ และจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กุมภาพันธ์ 2557

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ	ข
ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการศึกษา.....	1
แนวคิดการบริหารงานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา	9
ขั้นตอนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
ภาคผนวก.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	46
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49

ตอนที่ 1

ความสำคัญและแนวคิดในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการศึกษา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนามนุษย์ ให้เป็นมนุษย์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ พัฒนาค้นหาสามารถดำรงอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ ดังที่ปรากฏไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา. 2550: 15) การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนามนุษย์ทั้งทางด้านปัญญา บุคลิกภาพและช่วยให้มนุษย์มีความสำเร็จในชีวิต ทุกประเทศจึงหาทางส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานความเป็นเลิศ เพื่อส่งเสริมให้สังคมและประเทศมีความก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 5)

การจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่องานโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนานตนเองตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา. 2553: 28) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการศึกษา ซึ่งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา เป็นภารกิจของสถานศึกษาและหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรต่าง ๆ เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ ทั้งในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

แนวคิดการบริหารงานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา

สุภักตร์ พิบูลย์ (2560: ออนไลน์) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แนวคิด “Empowerment Approach และ Theory- Driven Approach ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ : ประกันคุณภาพภายในก้าวสู่โรงเรียนคุณภาพสูง ด้วยวงจรของ

Empowerment Approach โดยมีแนวปฏิบัติในกระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 Taking Stock คือการตรวจสอบสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือผลการประเมินคุณภาพโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ว่า โรงเรียนเรามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เช่น พิจารณาจากผล การสอบ O-NET ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาจากผลการประเมินภายนอกของ สมศ.

ขั้นที่ 2 Setting Goal กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ เช่น กำหนดว่า ภายในปี 2559 สถานศึกษา จะต้อง 1) ปรากฏผลการประเมินคุณภาพภายในระดับดีมาก 2) รายวิชาร้อยละ 90 มีคุณภาพระดับดีมาก 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะ O-NET จะต้องเพิ่มขึ้นปีละ 5%

ขั้นที่ 3 Developing Strategies and Implementing พัฒนากลยุทธ์ แล้วนำกลยุทธ์สู่การ ปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น 1) ขับเคลื่อนแนวคิดห้องเรียนคุณภาพ หรือ ประสานคุณภาพรายวิชา ครูทุกคน ทุก รายวิชาต้องตั้งเป้าคุณภาพและดำเนินการยกระดับคุณภาพให้ได้ 2) ปฏิรูปการบริหารจัดการห้องเรียนประจำ ชั้น กำหนดเกณฑ์ “ห้องประจำชั้น/ที่ปรึกษาคุณภาพ” 3) บริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นการขับเคลื่อนเชิง ทฤษฎี อย่างเป็นระบบตามกรอบหลักวิชา

ขั้นที่ 4 Documenting Progress ประเมินรวบรวมเอกสารหลักฐานแสดงถึงความก้าวหน้าของ งานตามเป้าหมาย

นอกจากนี้ในการบริหารงานผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการวงจรคุณภาพเดมิ่ง (PDCA) ดังนี้

กระบวนการวงจรคุณภาพเดมิ่ง (PDCA)

การทำงานตามวงจร PDCA เป็นระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do หรือ Implement) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และนำผลการ ประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act) วงจร PDCA เป็นวิธีการปฏิบัติงานที่มีการตรวจสอบการ ทำงานในทุกขั้นตอน เป็นการควบคุมคุณภาพ (Quality Control: QC) ในการรักษาระดับคุณภาพของผลผลิต และการบริการให้เป็นไปตามรายละเอียดที่กำหนด โดยการเทียบกับมาตรฐานหรือรายละเอียด (Specification) ของผลผลิตที่ต้องการ วิลเลียม เอ็ดวาร์ด เดมิ่ง ได้สรุปว่า การบริหารจัดการสามารถที่จะ แก้ไขปัญหาความแปรผันที่เกิดขึ้นจากการทำงานได้ โดยแก้ที่ต้นเหตุ ด้วยการควบคุมคุณภาพเพื่อแก้ปัญหาได้อย่าง เป็นระบบ ด้วยวงจรเดมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA (ศุภชัย นาทะพันธ์, 2551: 15 - 17)

แผนภาพที่ 1 วงจรเดมิ่ง (PDCA)

วงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจร PDCA ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษากันอย่างแพร่หลาย ในระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ กิจกรรมที่สถานศึกษาต้องดำเนินการในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช. 2543 : 77 – 78)

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการวางแผน (Plan-P) เป็นขั้นเตรียมการโดยวางแผนการทำงาน กำหนดการทำงานร่วมกัน ประเมินสภาพบริบทของสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาที่ต้องการบรรลุร่วมกัน ออกแบบโครงสร้างของการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการปฏิบัติ (Do-D) การลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนด มีการตรวจสอบการทำงานในแต่ละขั้นตอน มีการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) มีการประเมินภายในอย่างเป็นทางการและเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการ PDCA ซ้อนอีกชั้นหนึ่ง ได้แก่ 1). การวางแผนการประเมิน เตรียมเครื่องมือประเมิน การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำระบบฐานข้อมูล ระบบรายงานผล 2) การลงมือทำการประเมินตามแผนที่กำหนด โดยการสร้างเครื่องมือประเมิน เก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายผลการประเมิน จัดทำรายงานผลการประเมิน 3) การตรวจสอบกระบวนการประเมินผลภายในที่ได้ปฏิบัติไปในด้านความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของการประเมิน และวิธีการประเมินที่ใช้ 4) การปรับปรุงกระบวนการประเมินในส่วนที่ยังไม่เหมาะสม เพื่อให้ผลการประเมินมีความถูกต้องเชื่อถือได้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act -A) นำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน ในจุดที่ยังดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ไข นำวิธีการแก้ไขไปปฏิบัติจริง แล้วตรวจสอบผลการดำเนินงานอีกครั้ง

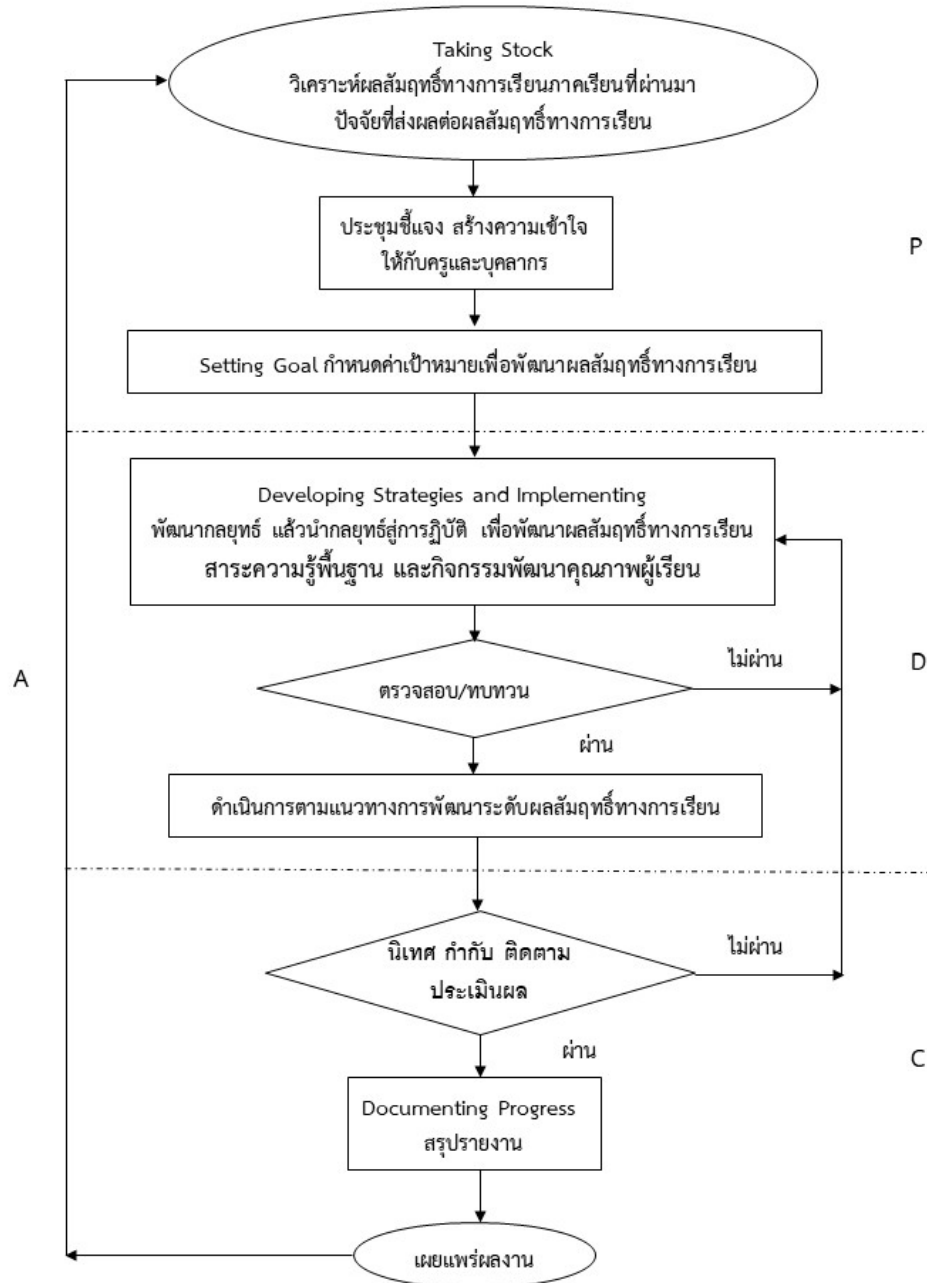
จากความสำเร็จและแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้นำมาใช้ประยุกต์เป็นแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดในตอนต่อไป

ตอนที่ 2

แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในสาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

แผนภาพ 2 แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนที่ 1 Taking Stock วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

1.1 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคเรียนที่ผ่านมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

ที่	รายวิชา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	ค่าเฉลี่ย รายสาระ
สาระทักษะการเรียนรู้					
1	ทักษะการเรียนรู้	-	60.41	69.90	
	รวมเฉลี่ย	0.00	60.41	69.90	65.15
สาระความรู้พื้นฐาน					
2	ภาษาไทย	69.63	67.15	70.60	
3	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	68.44	57.67	55.67	
4	คณิตศาสตร์	64.00	54.21	60.27	
5	วิทยาศาสตร์	68.70	60.94	63.31	
	รวมเฉลี่ย	67.69	59.99	62.46	63.38
สาระการประกอบอาชีพ					
6	ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	71.30	65.81	68.97	
7	ทักษะการพัฒนาอาชีพ	56.00	58.26	67.56	
8	พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	0.00	62.51	61.18	
	รวมเฉลี่ย	63.65	62.19	65.90	63.91
สาระทักษะการดำเนินชีวิต					
9	เศรษฐกิจพอเพียง	77.64	66.01	69.26	
10	สุขศึกษา พลศึกษา	71.00	72.73	68.25	
11	ศิลปะศึกษา	0.00	63.06	68.38	
	รวมเฉลี่ย	74.32	67.26	68.63	70.07
สาระการพัฒนาสังคม					
12	สังคมศึกษา	66.00	54.27	63.33	
13	ศาสนาหน้าที่พลเมือง	-	72.62	66.44	
14	การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม	-	58.97	66.71	
	รวมเฉลี่ย	66.00	61.95	65.49	64.48

จากตาราง พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 กศน.อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม สาระทักษะการดำเนินชีวิต มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด เท่ากับ 70.07 รองลงมาสาระทักษะการเรียนรู้ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 65.15 สาระการพัฒนาสังคม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 64.48 สาระการประกอบอาชีพ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 64.48 ส่วนสาระความรู้พื้นฐาน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุด เท่ากับ 63.38

เมื่อพิจารณาเป็นรายระดับการศึกษา พบว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุด เท่ากับ 59.99

ผลจากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่จำเป็นต้องมีการพัฒนา คือ สารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จากข้อมูลดังกล่าว ได้มีการศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ศึกษาระดับของปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งตัวแปรปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม (ภาคผนวก ข)

1.3 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์ทางสถิติจากข้อมูลที่ได้จากการสอบถามระดับของปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามความคิดเห็นของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน การบริการของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือ ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความสัมพันธ์ (r_{xy}) = .165 เมื่อพบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันจึงนำไปวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Enter) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด คือพฤติกรรมการสอนของครู รองลงมาคือ ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน โดยมีค่าน้ำหนักในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .399 และ .280 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยมีค่าน้ำหนักในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ -.007

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด คือพฤติกรรมการสอนของครู รองลงมาคือ ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน ดังนั้น ตัวแปรที่ต้องมีการส่งเสริมพัฒนา คือพฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากเป็น ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจให้กับครูและบุคลากร เพื่อให้ทราบผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสิ่งที่ต้องวางแผนพัฒนา คือ พฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 Setting Goal กำหนดค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหาร ครู กศน. และบุคลากรทางการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยในการกำหนดเป้าหมายพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พฤติกรรมการสอนของครู และความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน มีการกำหนดค่าเป้าหมาย ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีค่าคะแนนเท่ากับ 59.99 ในการประชุมเพื่อกำหนดค่าเป้าหมาย โดยค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นค่าเป้าหมายที่ สำนักงาน กศน. กำหนด ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัด โดยภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ตั้งค่าเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เท่ากับ 61.79 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ตั้งค่าเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เท่ากับ 63.64

2.2 พฤติกรรมการสอนของครู เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านพฤติกรรมการสอนของครู พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูผู้สอนให้เวลานอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เพื่ออธิบายเพิ่มเติมแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.49$ $S.D. = 0.69$) ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียน ($\bar{X} = 4.47$ $S.D. = 0.66$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ครูผู้สอนเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักศึกษา ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ทำให้การเรียนมีประโยชน์ต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 4.45$ $S.D. = 0.69$) ซึ่งนอกจากการข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็น ได้มีการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ตามตัวบ่งชี้ที่ 6.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ตามการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 8 ข้อ ดังนี้

(1) การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์

(2) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

(3) การออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

(4) การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

(5) การจัดเตรียมและใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้

(6) การประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติ ของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน รวมทั้งการวางเงื่อนไขให้ผู้เรียนประเมินความก้าวหน้าของตนเอง และนำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

(7) การวิเคราะห์ผลการประเมินและนำมาใช้ในการซ่อมเสริม และพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

(8) การศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญข้อมูลประกอบการพิจารณา

จากข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ ได้นำมาร่วมกันวิเคราะห์สิ่งที่ยังเป็นจุดที่ควรพัฒนา และการนำตั้งค่าเป้าหมายในการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู ให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 8 ขั้นตอน

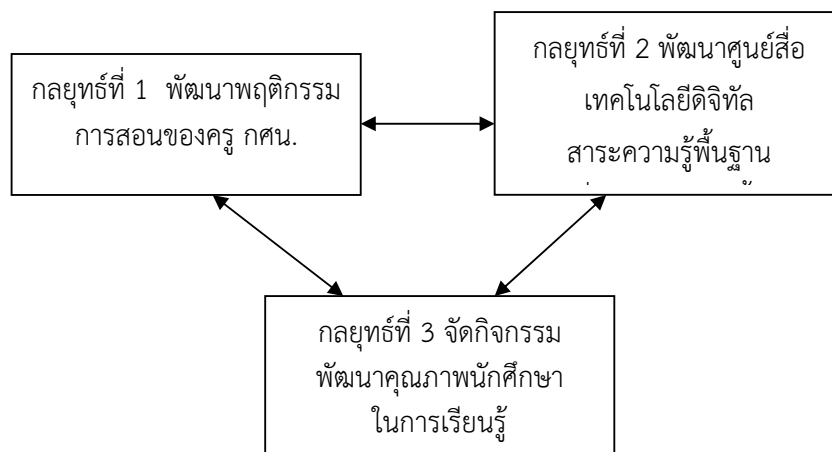
2.3 ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาให้บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.87$ $S.D. = 1.14$) และจากวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครู กศน. และบุคลากรทางการศึกษา พบว่า สาระความรู้พื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหายาก ไม่มีครู กศน. ที่จบสาขาวิชาโดยตรง ส่วนสื่อมีเพียงแบบเรียน จึงจำเป็นต้องรวบรวมสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และสื่อดิจิทัลที่นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ซ้ำ ๆ เรียนรู้ได้ตามความพร้อมของของนักศึกษา และเพื่อครูได้เลือกใช้ให้สอดคล้องกับนักศึกษารายบุคคล ดังนั้น เป้าหมายคือการจัดทำเว็บไซต์เพื่อรวบรวมสื่อที่หลากหลายในแต่ละรายวิชา ของสาระสาระความรู้พื้นฐาน เพื่อให้บริการทั้งครู กศน. และนักศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 Developing Strategies and Implementing พัฒนากลยุทธ์ แล้วนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้ตามค่าเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในขั้นตอนที่ 2 โดยการศึกษา วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย ของการจัดการเรียนการสอน ของ กศน. อำเภอสรรพยา กลยุทธ์การพัฒนาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐานจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นกลยุทธ์ของ กศน. อำเภอสรรพยา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาพฤติกรรมกรรมการสอนของครู กศน.

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาเว็บไซต์ศูนย์สื่อสาระความรู้พื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการเรียนรู้

แผนภาพ 3 กลยุทธ์ สู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู กศน.

วิธีการ

1. พัฒนาครู กศน. ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8 ขั้นตอน
2. กำหนดให้มีครู กศน. ประจำวิชา สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ส่งเสริมให้ครู กศน. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
4. นิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาในการสอน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศูนย์สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสาระความรู้พื้นฐาน

วิธีการ

1. สร้างเว็บไซต์ศูนย์สื่อสาระความรู้พื้นฐาน
2. จัดทำระบบสารสนเทศสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้
3. พัฒนาห้องเรียนออนไลน์
4. จัดทำระบบคลังข้อสอบออนไลน์

กลยุทธ์ที่ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการเรียนรู้

วิธีการ

1. ตัวเข้มสาระความรู้พื้นฐาน
2. ค่ายวิชาการสาระความรู้พื้นฐาน
3. พัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู กศน.

วิธีการ

1. พัฒนาครู กศน. ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8 ขั้นตอน
2. กำหนดให้มีครู กศน. ประจำวิชา สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ส่งเสริมให้ครู กศน. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
4. นิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาในการสอน

วิธีการ	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	มาตรการ
1. พัฒนาครู กศน. ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8 ขั้นตอน	- ร้อยละ 100 ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8 ขั้นตอน - ร้อยละ 95 ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8 ขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพ	1.การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน 3. การออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย	1.ครูวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์ ตัวชี้วัดเนื้อหา ผังข้อสอบใน แต่ละรายวิชา เพื่อกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2.1 จัดทำแฟ้มและรายงานการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ที่ครูรับผิดชอบ 2.2 ครูเขียนรายงานแผนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษารายบุคคลตลอดหลักสูตร 3.ครูจัดทำปฏิทินการสอน แผนการสอนรายภาค รายสัปดาห์ รายบุคคลของนักศึกษาที่มีข้อจำกัดในการเรียน เพื่อการตรวจสอบคุณภาพแผนในการออกแบบการเรียนรู้ และขออนุมัติแผนจากผู้บริหาร เมื่อแผนผ่านการตรวจสอบและอนุมัติจึงจะสามารถนำไปใช้สอนได้ เน้นย้ำให้ครูสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีในการเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ตอบสนองความพร้อมในการเรียนของ

วิธีการ	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	มาตรการ
		4. การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ 5. การจัดเตรียมและใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ 6. การประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ด้วยวิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน รวมทั้งการวางเงื่อนไขให้ผู้เรียนประเมินความก้าวหน้าของตนเอง และ นำใช้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง	นักศึกษาแต่ละคน และสิ่งที่สำคัญคือการเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้กับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของนักศึกษา จะทำให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น 4.1 ครูถ่ายรูปรายงานการจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกสัปดาห์ หรือทุกครั้งที่มีการจัดการเรียนการสอน 4.2 ครูจัดทำบันทึกการดูแลช่วยเหลือ นักศึกษารายบุคคลในแฟ้มวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล 5.1 พัฒนาครู กศน. ในการพัฒนา/ใช้สื่อเพื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ 5.2 ครูรายงานการเลือกใช้ การพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี ดิจิทัล ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และผลที่เกิดจากการเรียนรู้ของนักศึกษาในการใช้สื่อ 6.ครูรายการการวัดและประเมินผลการวัดและประเมินผลการสอน การจัดกิจกรรม โดยระบุรายละเอียดวิธีการ เครื่องมือในการวัดและประเมินผล รวมทั้งผลการประเมินผล นักศึกษารายบุคคล

วิธีการ	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	มาตรการ
		7. การวิเคราะห์ผลการประเมินและนำมาใช้ในการซ่อมเสริม และพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ 8. การศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อมูลประกอบการพิจารณา	7. ครูรายงานบันทึกหลังสอน หรือ บันทึกผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งที่มีการสอน หรือการทำกิจกรรม โดยสะท้อนถึงผลที่เกิดการเรียนรู้ของนักศึกษา ปัญหา อุปสรรค แนวทางการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา 8. ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา หรือแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรม ทั้งการสอนซ่อมเสริม การติวรายบุคคล การเรียนรู้จากสื่อซ้ำ ๆ ฯลฯ
2. กำหนดให้มี ครู กศน. ประจำวิชา สาระความรู้ พื้นฐาน ระดับ มัธยมศึกษา ตอนต้น	ร้อยละ 100 ของสาระ ความรู้พื้นฐาน มีครูประจำ วิชาครบทุก วิชา ได้แก่ รายวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ใน ชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชา วิทยาศาสตร์	1. ประชุมหารือการกำหนดให้มีครู กศน. ประจำวิชา สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษใน ชีวิตประจำวัน คณิตศาสตร์ และรายวิชา วิทยาศาสตร์ 2. ระบุบทบาทหน้าที่ของครู กศน. ประจำวิชา สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3. พัฒนาครู กศน. ประจำวิชาในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดหา สื่อ ใบความรู้ ใบงาน การ เผลยแบบทดสอบ การวัด และประเมินผล	1. ครู กศน. ประจำวิชา จัดทำ จัดหา สื่อ ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ ที่ใช้ในการสอนของครู และนักศึกษา และจัดทำเป็นระบบสารสนเทศสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ในการเรียนรู้ 2. พัฒนาห้องเรียนออนไลน์ ในรายวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อติดตามดูแล ช่วยเหลือ ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอน 3. พัฒนาข้อสอบออนไลน์ ในรายวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อวิเคราะห์วัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารายบุคคล

วิธีการ	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	มาตรการ
		4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับครูและผู้บริหารทุกสัปดาห์	4. กำหนดให้ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชุมชนทางวิชาชีพครู เพื่อการพัฒนาครูและการเรียนการสอน
3. นิเทศติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาในการสอน	ร้อยละ 100 ของครู กศน. ได้รับการนิเทศ ติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษาในการสอน	คณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาดำเนินการดังนี้ 1. มีแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน 2. ปฏิบัติการนิเทศตามแผน 3. สรุป รายงานการนิเทศทุกครั้ง 4. สะท้อนผล และนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	1. เสนอแผนการนิเทศเพื่ออนุมัติ และประสานแผนนิเทศกับครู 2. ปฏิบัติการนิเทศกับครูทุกคน และทุกครั้งที่มีการจัดการเรียนการสอน โดยอาจมีการนิเทศทางไกลโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล 3. เสนอผลสรุป รายงานการนิเทศทุกครั้ง 4. สะท้อนผลการนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศูนย์สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสาระความรู้พื้นฐาน

วิธีการ

1. สร้างเว็บไซต์ศูนย์สื่อสาระความรู้พื้นฐาน
2. จัดทำระบบสารสนเทศสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้
3. พัฒนาห้องเรียนออนไลน์
4. จัดทำระบบคลังข้อสอบออนไลน์ตามผังข้อสอบ

วิธีการ	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	มาตรการ
1. สร้างเว็บไซต์ศูนย์สื่อ สาระความรู้พื้นฐาน 2. จัดทำระบบสารสนเทศสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ 3. พัฒนาห้องเรียนออนไลน์ 4. จัดทำระบบคลังข้อสอบออนไลน์ตามผังข้อสอบ	1.กศน.อำเภอศรีราชา มีเว็บไซต์ศูนย์สื่อสาระความรู้พื้นฐานประกอบด้วยเมนูสื่อแต่ละรายวิชา สาระความรู้พื้นฐาน ห้องเรียนออนไลน์ และคลังข้อสอบออนไลน์ตามผังข้อสอบ 2. ร้อยละ 90 ของครูมีความรู้ ความเข้าใจ การใช้ Google Apps For Education เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3.ร้อยละ 90 ของครูสามารถใช้ Google Apps For Education เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้ Google Apps For Education เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2. มอบหมายหน้าที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดหาพัฒนาสื่อสาระความรู้พื้นฐานร่วมกับครูประจำรายวิชา 3. มอบหมายให้บุคลากรที่ชำนาญเรื่องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่สร้างเว็บไซต์ศูนย์สื่อ สาระความรู้พื้นฐาน 4. กำหนดให้ครูประจำรายวิชาสร้างห้องเรียนออนไลน์ และจัดทำระบบข้อสอบออนไลน์ ในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ 5. กำหนดให้ครู นำสื่อการเรียนการสอน คลังข้อสอบออนไลน์ ไปให้บริการนักศึกษาตามความพร้อมของนักศึกษารายบุคคล ทั้งคลิปวิดีโอ การสแกน QR code การทำข้อสอบออนไลน์ การมอบงานส่งงานในห้องเรียนออนไลน์ การติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นต้น 6. ประชาสัมพันธ์ และฝึกทักษะ ให้นักศึกษาใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความพร้อมของตนเอง 7.วัดและประเมินผลการเรียน ของนักศึกษาตามจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละเนื้อหาจากการใช้สื่อ 8. สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อในการเรียนรู้	1. ให้ครูบันทึกหลังสอน ที่สะท้อนผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล สาระความรู้พื้นฐาน ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ 2. ประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ เพื่อหาแนวทางแก้ไข พัฒนาการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการเรียนรู้

วิธีการ

1. ดิวิ้ซ้ซสรระควมรู้พื้นฐาน
2. ค่ายวิชาการสรระควมรู้พื้นฐาน
3. พัฒนาคณภพนักศีกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

วิธีการ	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	มาตรการ
1. ดิวิ้ซ้ซสรระควมรู้พื้นฐาน	- ร้อยละ 80 ของนักศีกษาที่ลงทะเบียรรายวิชาต่าง ๆ สรระควมรู้พื้นฐาน เข้าร่วมกิจกรรมการ ดิวิ้ซ้ซ - ร้อยละ 80 ของนักศีกษาที่ลงทะเบียรรายวิชาต่าง ๆ สรระควมรู้พื้นฐาน มีควมรู้ในเนื้อหาสรระและการทำงานข้อสอบ	1. จัดทำแผนงานโครงการดิวิ้ซ้ซสรระควมรู้พื้นฐาน 2. ประสานวิทยากรที่มีควมรู้ในเนื้อหาวิชามาดิวิ้ซ้ซเพื่อการทำข้อสอบ 3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้นักศีกษาเข้าร่วมโครงการ 4. ดำเนินการตามโครงการ และกำหนดให้ครุเข้าร่วมโครงการด้วย 5. สรุปลผล รายงานผลการดำเนินการตามโครงการ ตามตัวชี้วัดผลผลิต และวัตถุประสงค์ของโครงการ	ผลดำเนินการตามโครงการ บรรลุตามตัวชี้วัดผลผลิต และวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ค่ายวิชาการสรระควมรู้พื้นฐาน	- ร้อยละ 80 ของนักศีกษาที่ลงทะเบียรรายวิชาต่าง ๆ สรระควมรู้พื้นฐาน เข้าร่วมกิจกรรมค่ายวิชาการสรระควมรู้พื้นฐาน - ร้อยละ 80 ของนักศีกษาที่ลงทะเบียรรายวิชาต่าง ๆ สรระควมรู้พื้นฐาน มีควมรู้ในเนื้อหาสรระและการทำงานรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	1. จัดทำแผนงานโครงการค่ายวิชาการสรระควมรู้พื้นฐาน 2. ประสานวิทยากรที่มีควมรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้ 3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้นักศีกษาเข้าร่วมโครงการ 4. ดำเนินการตามโครงการ และกำหนดให้ครุเข้าร่วมโครงการด้วย 5. สรุปลผล รายงานผลการดำเนินการตามโครงการ ตามตัวชี้วัดผลผลิต และวัตถุประสงค์ของโครงการ	ผลดำเนินการตามโครงการ บรรลุตามตัวชี้วัดผลผลิต และวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. พัฒนาคุณภาพนักศีกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้	- ร้อยละ 80 ของนักศีกษาที่ลงทะเบียรรายวิชาต่าง ๆ สรระควมรู้พื้นฐาน เข้าร่วมกิจกรรม - ร้อยละ 80 ของนักศีกษาที่ลงทะเบียรรายวิชาต่าง ๆ	1. จัดทำแผนงานโครงการพัฒนาคณภพนักศีกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ 2. ประสานวิทยากรที่มีควมรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้ 3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้	ผลดำเนินการตามโครงการ บรรลุตามตัวชี้วัดผลผลิต และวัตถุประสงค์ของโครงการ

วิธีการ	ตัวชี้วัด	แนวทางการดำเนินงาน	มาตรการ
	สาระความรู้พื้นฐานสามารถ ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ การเรียนรู้	นักศึกษาเข้าร่วมโครงการ 4. ดำเนินการตามโครงการ และ กำหนดให้ครูเข้าร่วมโครงการด้วย 5. สรุปผล รายงานผลการดำเนินการ ตามโครงการ ตามตัวชี้วัดผลผลิต และ วัตถุประสงค์ของโครงการ	

ขั้นตอนที่ 4 Documenting Progress ประเมินผล ถอดบทเรียน รายงานโดยรวบรวมเอกสารหลักฐาน
แสดงถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมาย

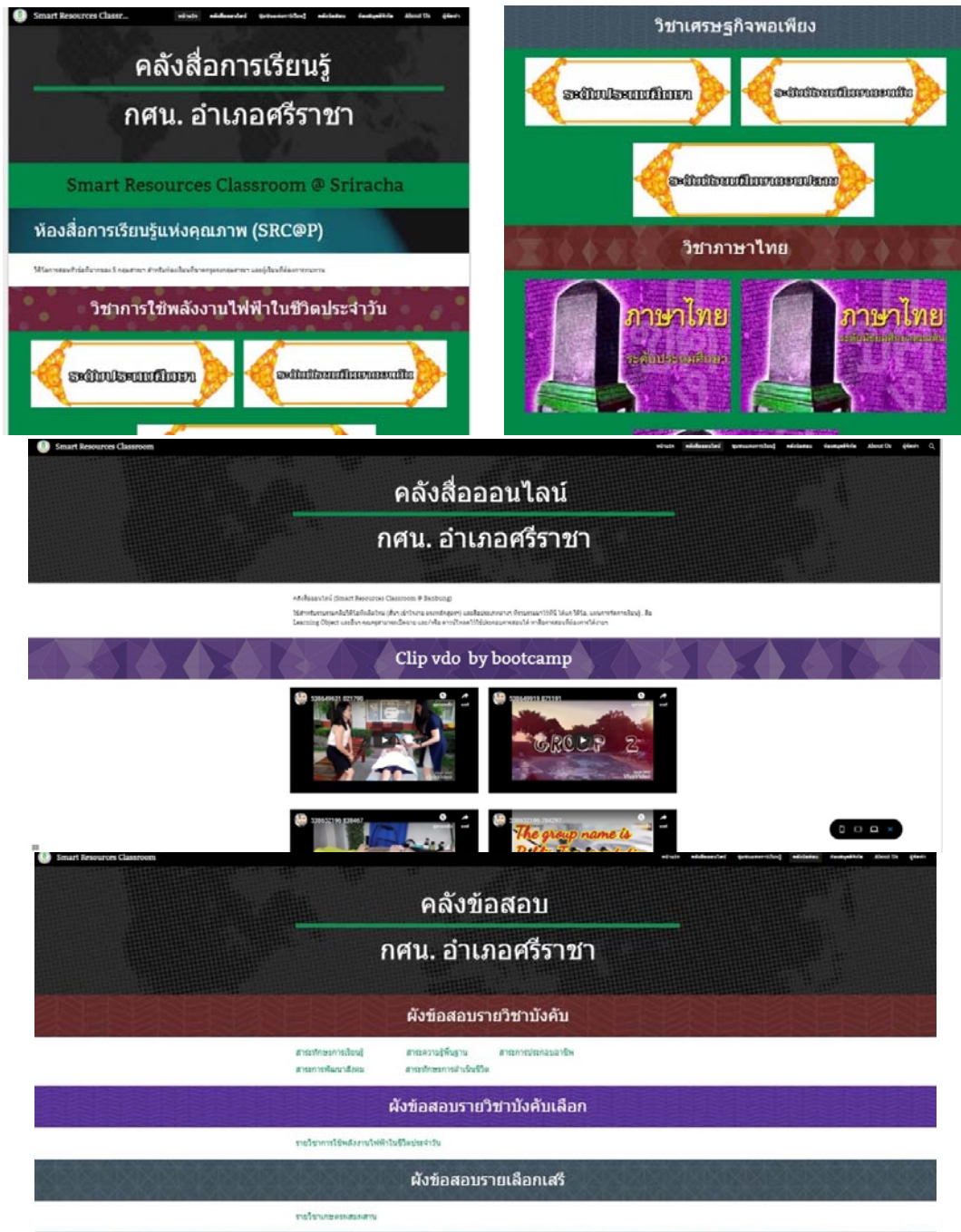
1. เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับค่าเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระความรู้พื้นฐาน

ที่	รายวิชา	ค่าเฉลี่ย ภาคเรียนที่ 1/2559	ค่าเป้าหมาย เพิ่มร้อยละ 3	ผลการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ ภาคเรียน 2/2559	ผลการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ ภาคเรียน 1/2560	เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ ผลการพัฒนา กับค่าเป้าหมาย
1	ภาษาไทย	67.15	69.16	68.40	66.00	ต่ำกว่า
2	ภาษาอังกฤษใน ชีวิตประจำวัน	57.67	59.40	52.25	58.53	ต่ำกว่า
3	คณิตศาสตร์	54.21	55.84	60.80	68.00	สูงกว่า
4	วิทยาศาสตร์	60.94	62.77	64.80	65.00	สูงกว่า
	รวมเฉลี่ย	59.99	61.79	61.56	64.38	สูงกว่า

จากตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับค่าเป้าหมาย โดยได้
วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 สาระความรู้พื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59.99 และได้ตั้งค่าเป้าหมายเพิ่มร้อยละ 3 ค่าเฉลี่ยค่าเป้าหมายเท่ากับ 61.79
จากนั้นจัดทำแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 และดำเนินการ
ตามแนวทางพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ผลการดำเนินการเมื่อ
เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่าค่าเป้าหมาย โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.38 หาก
พิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า รายวิชาที่ยังต่ำกว่าค่าเป้าหมายคือ รายวิชาภาษาไทย และรายวิชาภาษาอังกฤษ
ในชีวิตประจำวัน ซึ่งได้ดำเนินการวิเคราะห์ ถอดบทเรียน สาเหตุเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2. ผลการพัฒนาคู่มือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีครูประจำรายวิชา
ทั้ง 4 รายวิชา มีผลงานที่เกิดจากการพัฒนาคู่มือ และผลการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ แผนการสอนรายวิชา
แผนการสอนรายภาค รายสัปดาห์ สื่อการสอนแต่ละรายวิชา การวิจัยในชั้นเรียน

3. เว็บไซต์เว็บไซต์ศูนย์สื่อ สารความรู้พื้นฐาน ทั้ง 4 รายวิชา ระบบสารสนเทศสื่อเทคโนโลยี
ดิจิทัลในการเรียนรู้ ห้องเรียนออนไลน์ และคลังข้อสอบออนไลน์ตามผังข้อสอบ

4. ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการประเมินโครงการตัวเข้ม ค่ายวิชาการสาระความรู้พื้นฐาน พัฒนาคุณภาพนักศึกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ พบว่า บรรลุตามตัวชี้วัดผลผลิต และ วัตถุประสงค์ของโครงการทุกโครงการ

ภาพกิจกรรมสอนเสริม

ภาพกิจกรรมตัวเข้มเติมเต็มความรู้

ภาพกิจกรรมค่ายพัฒนาทักษะวิชาการด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี

ตอนที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถาม

การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้นขอให้ นักศึกษาพิจารณา ข้อคำถามแต่ละข้อคำถามโดยละเอียด ซึ่งคำตอบของท่าน ทุกข้อมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการศึกษาผลครั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับนักศึกษาต่อไป จึงขอความกรุณา นักศึกษา ตอบคำถามตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ มี

ความหมายดังนี้

ตอบ	5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ตอบ	4	หมายถึง	เห็นด้วย
ตอบ	3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ตอบ	2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ตอบ	1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 1 : แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับท่าน

- ชื่อ-นามสกุล.....
- รหัสนักศึกษา.....
- เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- อายุ ☐ 15 - 25 ปี ☐ 26 - 35 ปี ☐ 36 - 45 ปี ☐ 46 ปีขึ้นไป
- สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง
- ที่พักอาศัย ☐ บ้านของตนเอง ☐ บ้านของบิดามารดา ☐ บ้านญาติ ☐ บ้านเพื่อน
☐ หอพัก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
- การใช้เวลาเดินทางมาเรียนในแต่ละสัปดาห์ ☐ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ☐ 1-2 ชั่วโมง ☐ 3-4 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 4 ชั่วโมง

ตอนที่ 2 : ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่องระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียน

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์						
1.1	นักศึกษาตั้งใจมาเรียน กศน. เพราะต้องการมีความรู้					
1.2	นักศึกษาตั้งใจเรียนให้ได้ผลการเรียนดี เพราะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับตนเองในการประกอบอาชีพ					
1.3	นักศึกษาจะไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียนแม้ว่าบทเรียนจะมีเนื้อหายากเพียงใด					
1.4	นักศึกษาคิดว่างานจะสำเร็จลุล่วงได้ต้องขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นและความพยายาม					
1.5	เมื่อนักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนจะยอมรับ ตั้งใจและพยายามมากขึ้น					
1.6	นักศึกษาเชื่อว่าเมื่อพยายามเต็มที่แล้วจะประสบผลสำเร็จ					
1.7	นักศึกษาใฝ่ฝันที่จะมีอนาคตก้าวหน้าไกล					
1.8	นักศึกษาจะไม่เลิกละเมื่อต้องตัดสินใจในเรื่องของการเรียนให้สำเร็จ					
1.9	เมื่อนักถึงความสำเร็จในอนาคตนักศึกษาย่อมจะพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อไปสู่จุดหมาย					
2. เจตคติต่อการเรียน						
2.1	นักศึกษาสนใจที่จะมาเรียน กศน.ด้วยตนเองโดยไม่มีใครบังคับ					
2.2	นักศึกษารู้สึกสนุกสนาน เมื่อมาเข้าเรียนในทุกสัปดาห์ที่มีการเรียนหรือร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอน					
2.3	นักศึกษาชอบศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากตำรา					
2.4	นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ การเรียนรู้					
2.5	นักศึกษามีความสนใจที่จะมาเรียนที่โรงเรียน					
2.6	นักศึกษามีการวางแผนและปฏิบัติตามกรอบในแต่ละภาคเรียน					
2.7	นักศึกษาสามารถแบ่งเวลาในการทบทวนบทเรียนได้อย่างเหมาะสม					
3. ความพร้อมในการเรียน						
3.1	นักศึกษาไม่มีปัญหาในการเดินทางมาพบกลุ่ม					
3.2	นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อได้รับมอบหมายจากกลุ่มเพื่อน					
3.3	นักศึกษารู้จักวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง					
3.4	นักศึกษามีความอดทนในการทำงานยากๆ ได้เป็นเวลานาน					
3.5	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมในการเรียนการสอน					
3.6	นักศึกษาหมั่นฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ในการเรียนรู้					
3.7	นักศึกษาจะเข้าเรียนตรงตามเวลาเสมอ					
3.8	เมื่อเลิกเรียนนักศึกษาจะใช้เวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ทางการเรียนกับเพื่อน					
3.9	หากมีข้อสงสัยในการเรียน จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4. ความรับผิดชอบในการเรียน						
4.1	นักศึกษาทำใบงานด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ					
4.2	ถ้าทำแบบฝึกที่ครูมอบหมายไม่ได้ นักศึกษาจะขอคำแนะนำจากครูผู้สอน					
4.3	งานทุกอย่างที่นักศึกษาทำจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้เป็นอย่างดี					
4.4	นักศึกษามีความมั่นใจในความสามารถของตนเองว่าจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผล					
4.5	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ จะทำอย่างเต็มที่ความสามารถและส่งตามกำหนดเวลา					
4.6	นักศึกษาจะอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละสัปดาห์					
4.7	นักศึกษาจะจดบันทึกและทบทวนบทเรียนทุกครั้งหลังจากเรียนเสร็จ					
4.8	เมื่อมีเวลว่างนักศึกษากจะใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม					
5. พฤติกรรมการสอนของครู						
5.1	ผู้สอนได้ชี้แจงโครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล และเงื่อนไขการจบหลักสูตร					
5.2	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียน					
5.3	ครูผู้สอนแนะนำสื่อ แหล่งเรียนรู้ที่จะศึกษาเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการเรียน ทุกรายวิชา					
5.4	ครูผู้สอนเตรียมการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาเป็นอย่างดี					
5.5	ครูผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
5.6	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปราย แสดงความเห็น อย่างเต็มที่					
5.7	ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและกิจกรรมหลากหลายเพื่อให้นักศึกษาเกิดการ เรียนรู้					
5.8	นักศึกษามีโอกาสซักถามปัญหาต่าง ๆ เมื่อมีข้อสงสัย ไม่เข้าใจบทเรียนโดย ครูผู้สอนรับฟัง และตอบข้อสงสัยอย่างตั้งใจ					
5.9	ครูผู้สอนสามารถอธิบาย ยกตัวอย่างและมีเทคนิคการสอนให้นักศึกษาเข้าใจ บทเรียนได้เป็นอย่างดี					
5.10	ครูผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำ ดูแลช่วยเหลือช่วยเหลือนักศึกษา					
5.11	ครูผู้สอนให้เวลานอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เพื่ออธิบายเพิ่มเติมแก่นักศึกษา					
5.12	ผู้สอนเชื่อมโยงประสบการณ์ของนักศึกษา ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ทำให้การเรียนมีประโยชน์ต่อนักศึกษา					
5.13	ครูผู้สอนใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5.14	ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน					
5.15	ครูผู้สอนนำผลการวัดผลประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียน					
5.16	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนเอง					
6. การบริการของสถานศึกษา						
6.1	ห้องสมุดมีเอกสารและหนังสือให้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ					
6.2	ห้องสมุดมีหนังสือ สื่อที่พร้อมให้บริการในการศึกษาค้นคว้า					
6.3	มีครูหรือบรรณารักษ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด เพื่อการศึกษา ค้นคว้า					
6.4	สถานศึกษาจัดบริการตรวจสอบสภาพภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
6.5	สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการ ความช่วยเหลือ เช่น พนการศึกษา พนกู้ยืม ให้แก่นักศึกษาที่มีความจำเป็นไว้อย่างเพียงพอ					
6.6	นักศึกษาได้รับการ คำแนะนำ การดูแลช่วยเหลือด้านการเรียนอย่าง ทั่วถึง					
6.7	สถานศึกษาให้บริการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนอย่างสะดวกรวดเร็ว					
6.8	สถานศึกษาให้บริการตรวจสอบผลการเรียนที่สะดวกรวดเร็ว					
7. ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน						
7.1	มีสื่อที่สอดคล้องกับรายวิชา					
7.2	สื่อเพียงพอต่อนักศึกษา					
7.3	นักศึกษาได้รับหนังสือแบบเรียนครบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน					
7.4	สถานศึกษาจัดบริการสื่อที่สอดคล้องกับนักศึกษาแต่ละคน					
7.5	สถานศึกษาให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าหาความรู้					
7.6	สถานศึกษาให้บริการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ อย่าง เพียงพอ					
7.7	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
7.8	มีการสอนเสริม โดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในเนื้อหาเฉพาะรายวิชา นั้น ๆ					

ข้อที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา						
8.1	ห้องเรียนมีความสว่างเพียงพอ เหมาะสมกับการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน					
8.2	อากาศและอุณหภูมิภายในห้องเรียนเหมาะสม					
8.3	โต๊ะและเก้าอี้ เหมาะสมและเพียงพอแก่นักศึกษา					
8.4	ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่มาเรียนในแต่ละสัปดาห์					
8.5	ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบ					
8.6	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้					
8.7	มีป้ายนิเทศการให้ความรู้ในรายวิชาที่เรียน					

ภาคผนวก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **นักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

2. **ปัจจัยที่มีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาตัวแปรที่เป็นปัจจัย 8 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความพร้อมในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน พฤติกรรมการสอนของครู การบริการของสถานศึกษา ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีรายละเอียดของตัวแปรแต่ละตัวแปร ดังนี้

2.1 **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** หมายถึง ความปรารถนา ความมุ่งมั่นตั้งใจ ความพยายามที่เป็นแรงผลักดันให้ตนเองประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ตั้งไว้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความพอใจที่จะเลือกทำงานที่ยาก เพื่อการกระทำที่ทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ พยายามเรียนรู้ ทำงาน ให้สำเร็จเพื่อความพอใจของตนเอง พยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีความใฝ่ฝันที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จทั้งระยะสั้น ระยะยาวอย่างมีเป้าหมาย เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนตามที่ต้องการ

2.2 **เจตคติต่อการเรียน** หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา 2 ลักษณะ คือทางบวกหรือเจตคติทางบวก ผู้เรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนสม่ำเสมอ เห็นคุณค่าของการศึกษา โดยมีความต้องการที่จะปฏิบัติ ต้องการใกล้ชิดกับสิ่งนั้น ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือทางลบหรือ เจตคติเชิงลบ จะแสดงออกมาในลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการเรียน ผู้เรียนจะแสดงออกในลักษณะของการไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อยๆ ไม่ชอบ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือต้องการหนีห่างจากการเรียน

2.3 **ความพร้อมในการเรียน** หมายถึง สภาวะของผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะ ที่เกิดจากสภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ผู้เรียนต้องมีความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียน มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกฝน พัฒนาทักษะ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งกับผู้อื่นคนอื่น ๆ และครูผู้สอน โดยพร้อมที่จะรับการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ

2.4 **ความรับผิดชอบในการเรียน** หมายถึง พฤติกรรมในการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน เนื้อหาก่อนเรียน ทบทวนหลังการเรียน บันทึกผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น พยายาม พากเพียร และเต็มใจ ไม่ละทิ้ง หรือทอดทิ้งงาน รู้จักหน้าที่ของตน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตรงต่อเวลา ทำงาน ทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน

2.5 **พฤติกรรมการสอนของครู** หมายถึง การชี้แจงโครงสร้างหลักสูตร การเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การชี้แจงจุดประสงค์การ

เรียนรู้ในแต่ละเนื้อหาตามตัวชี้วัดทางการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย มีการเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนกับประสบการณ์เดิม และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การใช้สื่อการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียน การวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดทางการเรียน ครูมีการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนเอง

2.6 การบริการของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกหรือการเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การมีห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้า หรือทำงานกลุ่ม มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนที่เพียงพอ และมีการเสริมหลักสูตรให้ความรู้กับผู้เรียนในด้านต่าง ๆ มีห้องสมุดและบรรณารักษ์ที่ให้บริการการศึกษาค้นคว้า มีการตรวจสอบสุขภาพ การจัดสวัสดิการ ทุนการศึกษา ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้บริการที่รวดเร็ว สะดวกทั้งการลงทะเบียนเรียน การตรวจสอบผลการเรียน

2.7 ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สถานศึกษาให้บริการสื่อในการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ เช่น หนังสือเรียน คู่มือ หนังสือแบบเรียน สื่อดิจิทัล คอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ ครูสอนเสริมหรือติว ทำให้มีความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้

2.8 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างหรือสนับสนุนให้มีบรรยากาศในการเรียนรู้ มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการเรียน ที่เกิดจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ของบุคคลนั้น เป็นผลมาจากการเรียนการสอนที่จัดขึ้น สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากด้านต่างๆ คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ และการนำไปใช้ประโยชน์ วัดได้ด้วยเครื่องมือหรือแบบทดสอบ ผลการวัดจะแสดงออกในรูปคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งหมายถึงเกรดเฉลี่ยของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

4. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน ที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาชั้นพื้นฐาน ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวพวงสุวรรณ พันธ์มะม่วง
วัน เดือน ปี เกิด	10 มีนาคม 2509
ที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี(กศน. อำเภอบ้านบึง)
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอบ้านบึง
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2535	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2542	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2547	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2554	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2560	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	ปวช.(บัญชี) โรงเรียนพาณิชยการสยาม
พ.ศ. 2531	บธ.บ. (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
พ.ศ. 2540	กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2549	ป.บัณฑิต (ประกาศนียบัตรบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์